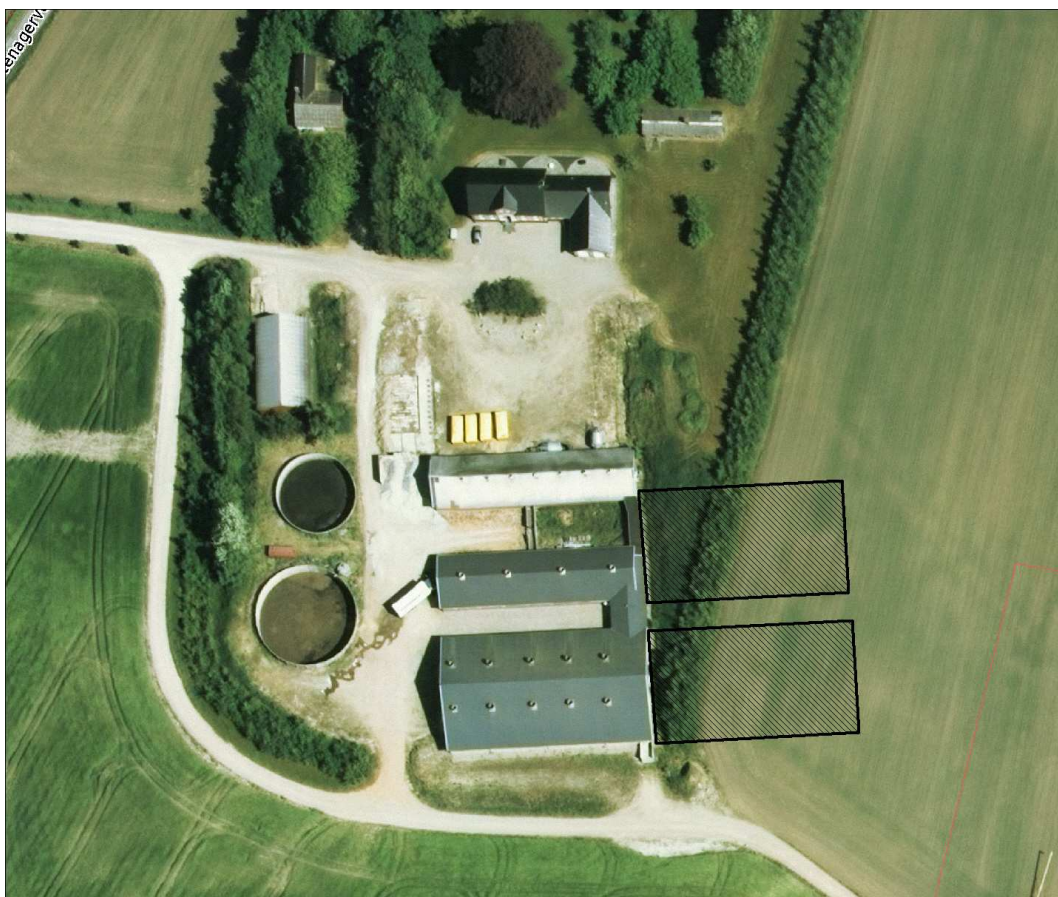

HEDENSTED
KOMMUNE

Teknik & Miljø
Tjørnevej 6
7171 Uldum

Miljøgodkendelse af slagtesvineproduktion på ”Stenagergård”, Stenagervej 16, 7160 Tørring

Luftfoto og oversigt over ejendommen Stenagervej 16, 7160 Tørring (DDO ©, copyright COWI A/S)

Registreringsblad

Landbrugets navn og beliggenhed	Stenagervej 16, 7160 Tørring
Matrikel nr.	3, Nyborg By, Langskov
Ejendomsnr.	766-0018886
CVR nummer	68869714
Ejer af ejendommen	Peter Juul Eggersgaard, Nyborgvej 10, 7160 Tørring
Driftsansvarlig	Peter Juul Eggersgaard
Brugstype	Slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 12
Skemanr.	30598
Godkendelsesdato	9. juli 2012
Revurdering af godkendelsen:	År 2022, medmindre der foretages ændringer af produktionen
Myndighed	Hedensted Kommune
Godkendelsen er udarbejdet af	Lene Thorgaard

Lok. Id: 627-I101-000003

Sags. Nr.: 09.17.18-P19-000027

Uldum d. 9. juli 2012

Lene Thorgaard

Indhold

1. AFGØRELSE	5
2. BAGGRUND	5
2.1 Sammendrag	5
2.2 Inddragelse af offentlighed	6
3. VILKÅR	8
3.1 Generelle forhold	8
3.2 Anlæg	8
3.2.1 Gødningsproduktion og -håndtering.....	8
3.2.2 Ammoniakreducerende tiltag.....	9
3.2.3 Vand og spildevand.....	9
3.2.4 Skadedyr og støj	10
3.2.5 Affald og kemikalier	10
3.2.6 Driftsforstyrrelser og uheld	10
3.3 Arealer	11
3.3.1 Drift af arealer	11
3.3.2 Hensyn til grundvand	11
3.3.3 Hensyn til overfladevand	11
3.3.4 Hensyn til internationalt naturområde og beskyttet natur	12
3.4 Tilsyn og kontrol	12
3.5 Landskabelige hensyn	12
3.6 Bedste tilgængelige teknologi/optimering	12
3.7 Driftsophør	13
4. VURDERING	14
4.1 Generelle forhold	14
4.1.1 Ansøger og ejerforhold	14
4.1.2 Tidligere godkendelse.....	14
4.1.3 Afstandskrav	14
4.1.4 Beskrivelse af dyrehold	15
4.2 Anlæg	16
4.2.1 Beskrivelse af staldindretning mm.	16
4.2.2 Driftsforstyrrelser og uheld	16
4.2.3 Gødningsproduktion- og håndtering	17
4.2.4 Ammoniak	18
4.2.5 Lugt.....	23
4.2.6 Støj, støv, lys og skadedyr.....	24
4.2.7 Affald, olie og kemikalier	25
4.2.8 Spildevand og overfladevand	27
4.2.9 Transport.....	29
4.2.10 Energi- og vandforbrug.....	30

4.3 Arealer	31
4.3.1 Drift af arealer	31
4.3.2 Hensyn til grundvand	33
4.3.3 Hensyn til overfladevand	34
4.3.4 Hensyn til natur.....	41
4.3.5 Ejede og forpagtede arealer i Vejle kommune	45
4.3.6 Aftalearealer	46
4.4 Egenkontrol	48
4.5 Renere teknologi/Bedste tilgængelige teknik (BAT)	49
4.5.1 Management	50
4.5.2 Staldindretning.....	51
4.5.3 Foderforbrug	52
4.5.4 Vandforbrug.....	53
4.5.5 Energiforbrug	53
4.5.6 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning.....	54
4.5.7 Samlet vurdering BAT	55
4.6 Landskabelige hensyn	55
4.7 Ophør og alternativer	56
4.8 Samlet vurdering	56
5. FORMALIA	56
5.1 Lov m.m.	56
5.2 Klagevejledning	57
5.3 Udnyttelse af godkendelsen	58
5.4 Andet	58
BILAG 1. SITUATIONSPLAN	60
BILAG 2. OVERSIGT OVER AFSTANDE	61
BILAG 3. OVERSIGT OVER UDBRINGNINGSAREALER	62
BILAG 4. GYLLEKØLING	63
BILAG 5. UDTALELSE FRA VEJLE KOMMUNE	64
BILAG 6. KORT OM BRÆMME, VEJLE KOMMUNE	66
BILAG 7. KORT OM DIGER, VEJLE KOMMUNE	67

1. AFGØRELSE

Hedensted Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen med ejendomsnr. 766-0018886 beliggende på Stenagervej 16, 7160 Tørring med matr. nr. 3, Nyborg By, Langskov, samt de til husdyrbruget tilhørende ejede og forpagtede arealer der drives i samme CVR nr. 68869714 efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ (Husdyrloven).

Godkendelsen omfatter en årsproduktion på 18.600 slagtesvin (30-118 kg) i 5510 stipladser, svarende til 626,50 dyreenheder².

Der godkendes desuden udbringningsarealer, ejede og forpagtede, i alt ca. 484,78 ha. Derudover anvendes 168,84 ha aftalearealer, hvoraf en del er vurderet til at kræve godkendelse efter § 16 i Husdyrloven.

Godkendelsen er meddelt på de vilkår, som er beskrevet i afsnit 3.

Med godkendelse følger krav til udnyttelse af godkendelse indenfor 5 år, se afsnit 5.3.

2. BAGGRUND

2.1 Sammendrag

Konsulent Annette Pihl Pedersen, LRØ Rådgivning har på vegne af Peter Juul Eggersgaard d. 25. november 2011 ansøgt om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende Stenagervej 16, 7160 Tørring. Ejendommen ligger ca. 2 km syd for Ølholm og ca. 3 km nordvest for Lindved.

Der er på ansøgningstidspunktet en godkendt produktion på 9000 slagtesvin (30-100 kg), svarende til 222,14 DE.

Der søges om faseopdelt udvidelse af produktionen:

I fase 1 ændres afgangsvægten til 118 kg og uændret antal producerede slagtesvin (9000), svarende til 303,14 DE

Der søges samtidig om muligheden for fleksibilitet i forhold til vægtintervallet for de producerede slagtesvin.

Indenfor 1 år efter at godkendelsen er givet, opføres i fase 2 en ny stald til 4800 slagtesvin (30-118 kg), svarende til 161,65 DE.

Indenfor 5 år efter at godkendelsen er givet, opføres i fase 3 endnu en stald til yderligere 4800 slagtesvin (30-118 kg) svarende til 161,65 DE.

Ca. 5 år efter at godkendelsen er givet forventes en fuld drift svarende til 18.600 producerede slagtesvin (30-118 kg) i alt 626,50 DE.

Bedriften råder over i alt 484,8 ha ejede og forpagtede arealer samt 168,8 ha aftalearealer til udbringning af husdyrgødning. En del af aftalearealerne er vurderet til at kræve godkendelse efter husdyrloven § 16. Der udbringes husdyrgødning på arealerne fra ansøgers produktion på Nyborgvej 10 udover Stenagervej 16.

Ejendommen Stenagervej 16 er placeret i landzone i et småbakket landskab. Der er knap 2 km til nærmeste byzone (Ølholm) og ca. 2,7 km til nærmeste

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (samlebekendtgørelse af lov nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer).

² Beregnet efter bilag 1B i Bekendtgørelse nr. 717 af 02/07/2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage.

landsby Vindelev. Ejendommen ligger udenfor beskyttelsesinteresser i det åbne land jf. Kommuneplan 2009 for Hedensted kommune.

Husdyrbruget overholder geneafstanden i forhold til lugt. For nærmeste nabo, uden landbrugspligt er den vægtede gennemsnitsafstand fra anlægget større end den beregnede korrigerede geneafstand. Når dette er tilfældet, er geneafstanden overholdt.

Både byzone og samlet bebyggelse ligger langt fra ejendommen og geneafstande til disse områder er overholdt.

For at opfylde kravet til 30 % reduktion af ammoniak i forhold til bedste staldsystem etableres delvis spaltegulv i eksisterende slagtesvinestalde, ligesom de 2 nye slagtesvinestalde etableres med delvis spaltegulv og gyllekøling.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er EF-habitatområde nr. 66: "Uldum kær, Tørring Kær og Ølholm Kær", som ligger ca. 3 km nord for anlægget. Der er ca. 4,2 km til det nærmeste udpegede kategori 1³ område, som er et overdrev. Indenfor en 1 km radius er en mose, eng og et overdrev samt flere søer. Alle naturområder er vurderet til ikke at blive væsentligt påvirket af udvidelsen på ejendommen.

Beskyttelsesniveauerne for nitrat til grundvand og overfladevand og beskyttelsesniveauet for fosfor til overfladevand er overholdt.

Der er vurderet på et alternativ, som indeholder separation af gyllen fra ejendommen og de andre ejendomme på bedriften.

I ansøgningen indgår gylleaftaler med ca. 40% af udbringningsarealet, så derfor kan det komme på tale at reducere brugen af aftalearealer og i stedet anvende gylleseparation for at mindske behovet for harmoniarealer.

I forbindelse med afgørelsen har Hedensted Kommune vurderet, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab og miljø.

2.2 Inddragelse af offentlighed

Ansøgninger, der hører under Husdyrlovens § 12, skal offentligt annonceres på det tidspunkt, hvor det vurderes, at der foreligger fyldestgørende ansøgningsmateriale. Annoncering foretages for at inddrage offentligheden tidligt i processen med at udarbejde en miljøgodkendelse.

Der er ansøgt efter husdyrlovens § 12, og der forelå fyldestgørende ansøgningsmateriale, således at ansøgningen kunne annonceres i Tørring Folkeblad den 18. januar 2011.

Kommunen har ikke modtaget henvendelser i forbindelse med annonceringen.

Hedensted Kommune har foretaget nabohøring samt partshøring af ejere af forpagtede arealer og aftalearealer.

Ejere af forpagtede- samt aftalearealer på følgende adresser:

Johnny Pedersen, Ødemarksvej 2, 7100 Vejle

Kurt Pedersen, Ødemarksvej 6, 7100 Vejle

³ Et kategori 1 område er et ammoniakfølsomt naturområde indenfor Natura 2000 områder

Per Kristian Kristiansen, Stenagervej 5, 7100 Vejle
Thorkild Bech, Nyborgvej 2, 7160 Tørring
Bent og Hans Ole Andersen, Nyborgvej 13, 7100 Vejle
Hans Ove Pedersen, Hvolgårdsvej 32, 7160 Tørring
Else Larsen, Hvolgårdsvej 35, 7160 Tørring
Per Berthel Vestergaard, Østermarksvej 8, 7160 Tørring
Kristian Bundgaard, Ølholm Bygade 40, 7160 Tørring
Poul Mogensen, Vindelevvej 7, 7300 Jelling
Knud og Allan Knudsen, Sindbjerglundvej 7A, 7100 Vejle
Poul Grosbøl, Stenagervej 7, 7100 Vejle
Erling Davidsen, Kollerupvej 15, 7300 Jelling
Anders Mølgaard Mogensen, Hygumvej14, 7300 Jelling

Naboer på følgende adresser:

Dora Helenius Petersen, Hvolgårdsvej 31, 7160 Tørring
Ole Junge, Hvolgårdsvej 34, 7160 Tørring
Janni Nelleborg Ericson og Elias Arnason, Hvolgårdsvej 36, 7160 Tørring
Leif Hovmand, Hvolgårdsvej 37, 7160 Tørring
Bent Dalgaard Holm, Hvolgårdsvej 39, 7160 Tørring
Jørn Rahbek Jørgensen, Nyborgvej 3, 7160 Tørring
Thorkil Sylvest Pedersen, Nyborgvej 5, 7160 Tørring
Karin Bundgaard Nielsen og Jens Erik Ankjær Sørensen, Nyborgvej 7,
7160 Tørring
Børge Kristensen, Nyborgvej 12, 7160 Tørring
Jens Christian Jensen, Stenagervej 13, 7160 Tørring
Kjeld Jessen, Stenagervej 17, 7160 Tørring

Der er ikke indkommet kommentarer i høringsperioden.

Hedensted Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunes hjemmeside den 9. juli 2012.

3. VILKÅR

3.1 Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter en årsproduktion af 18.600 slagtesvin (30-118 kg), svarende til 626,50 dyreenheder (DE) på 5510 stipladser.
 - a. Inden for dette produktionsinterval tillades afvigelser i den gennemsnitlige indgangsvægt på 25-35 kg og udgangsvægt op til 118 kg, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
2. Et eksemplar af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale, herunder maskinstation m.v., skal være orienterede om de relevante dele af godkendelsen.
3. Ejendommen, herunder stalde, bygninger m.v., og dens omgivelser skal renholdes således, at der ikke forekommer væsentlige gener udenfor ejendommens skel i form af røg, støv, ilde lugt eller uhygiejniske forhold, som ifølge Kommunens vurdering kan karakteriseres som væsentlige.
4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles til Hedensted Kommune.

3.2 Anlæg

3.2.1 Gødningsproduktion og -håndtering

5. Pumpning, omrøring og flytning af gylle skal så vidt muligt foregå på hverdage.
6. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres umiddelbart efter, at en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
7. Udbringning af husdyrgødning skal ske efter godt landmandskab, og der skal, så vidt det er muligt, tages hensyn til vind- og vejrforhold.

Separationsanlæg

8. Ved etablering af separationsanlæg skal al gylle fra produktionen på Stenagervej 16 og Nyborgvej 10, i alt 841,90 DE separeres.
9. Fiberfraktionen skal indeholde minimum hhv. 20 % N og 32 % P af den samlede mængde N og P i gyllen fra de 841,40 DE som separeres. Det betyder, at der maksimalt må være 61.679 kg N og 11.603 kg P i væskefraktionen, som udbringning på arealerne.
10. Fiberfraktionen skal afsættes fra ejendommen og må ikke udbringes på ejendommens arealer. Der skal foreligge en 2-årig løbende kontrakt med en af Kommunen godkendt modtager af fiberfraktionen.
11. Der skal indgås skriftlig aftale med producenten om årligt serviceeftersyn af gyllesepareringsanlægget. Vedligeholdelse af gyllesepareringsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på kommunens forlangende.
12. Fiberfraktionen fra separationsanlægget skal opbevares i container eller på befæstet underlag med afløb til gyllebeholder, og desuden hol-

des overdækket med tætsluttende plastik eller tilsvarende, når der ikke er daglig tilførsel.

13. Separationsanlægget skal anbringes indendørs eller i container på befæstet plads og med afløb til gyllebeholder.

3.2.2 Ammoniakreducerende tiltag

14. Eksisterende slagtesvinestalde – bygningerne 5 og 6 - skal indrettes med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv før udvidelsen påbegyndes.
15. Nye slagtesvinestalde - bygningerne 8 og 9 på hver ca. 1370 m² - skal indrettes med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.
16. Der skal tilsættes 5 g benzoesyre pr. FE_{sv} til al slagtesvinefoder.

Gyllekøling

17. Nye slagtesvinestalde skal begge forsynes med gyllekølingsanlæg; i alt 695 m² gyllekanaler pr. stald, og det skal fjerne minimum 55.610 kW pr. år.
Anlæggene skal køle med en effekt på min. 9,1 W/m² for at opnå en ammoniakreduktion på 8,8 %.
Samlet skal køleeffekten være mindst 6,4 kW på staldanlæggene.
Varmepumpernes kapacitet skal dimensioneres herudfra, se beregning i bilag 4.
18. Inden ibrugtagning skal der indsendes en beregning for antal varmepumper og kapacitet samt deres nødvendige driftstid (timer pr. år) for at opnå en ammoniakreduktionsprocent på 8,8 %.
Varmepumperne skal være forsynet med timetæller. Den månedlige driftstid skal indføres i en driftsjournal og forevises til myndigheden på forlangende.
19. Der skal monteres en typegodkendt elmåler, der måler varmepumpens elforbrug. Elmåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og årsforbruget af strøm målt i kWh.
Disse data skal opbevares i 5 år.
20. Køleanlægget skal være forsynet med trykovervågningsystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage på varmeoptageren stopper anlægget.
Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
21. Der skal udføres en årlig service på anlægget. Denne service skal udføres af en installatør med køleautorisation.
Anlægget skal i øvrigt vedligeholdes ifølge fabrikantens vejledning herom.
22. Gyllekølingsanlægget skal følge anvisningerne i Teknologiblad om gyllekøling af svinestalde af 19/05/2009.

3.2.3 Vand og spildevand

23. Vask af maskiner og lastbiler skal ske på befæstet vaskeplads med afløb til beholder.
24. Afledning af tagvand fra de projekterede stalde på 2740 m² skal ske ved enten:

- Nedsivning på stedet eller
- Der må maksimalt udledes 1 l/s/ha, beregnet ud fra en regnvandsbetinget dimensionsfaktor om hastigheden på vand, der ledes til vandløb el. lign., samt en overløbshyppighed pr. fem år.

Der skal i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse søges om udlednings/nedsivningstilladelse⁴, hvilken skal overholde nævnte krav.

3.2.4 Skadedyr og støj

25. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Skadedyrlaboratoriet foreskrevne retningslinjer for fluebekæmpelse⁵.

26. Husdyrbrugets støjbelastning, målt udendørs som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A), målt ved nærmeste nabo-beboelse må ikke overstige følgende grænseværdier:

Dagperiode	Tidsrum, kl.	Støjniveau
Man- fredag	07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	07.00 - 14.00	55 dB(A)
Lørdag	14.00 - 18.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	07.00 - 18.00	45 dB(A)
Aftenperiode		
Alle dage	18.00 - 22.00	45 dB(A)
Natperiode		
Alle dage	22.00 - 07.00	40 dB(A)

Støjens spidsværdier må ikke overstige 55 dB(A) om natten. Støjgennemsnit skal regnes ifølge vejledningen⁶.

Normal kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af støjgrænserne.

3.2.5 Affald og kemikalier

27. Færligt affald skal, indtil det indsamles, til enhver tid opbevares miljømæssigt forsvarligt, således at der ikke opstår fare for forurening af jord og grundvand. Det vil sige forsvarlig emballeret, under tag, på fast, tæt bund uden mulighed for spild til kloak, jord, vandløb eller grundvand, jf. Hedensted Kommunes Erhvervsaffaldsregulativ⁷.

28. Der må maksimalt opbevares 250 l spildolie. I nærheden af olie- og kemikalieaffald skal der altid være sugemateriale til opsamling af evt. spild.

3.2.6 Driftsforstyrrelser og uheld

29. Der skal foreligge beredskabsplan for husdyrbruget, så spild og andet ukontrolleret udslip af gylle og andre forurenende stoffer forebygges og sådan at skadernes omfang, hvis der alligevel sker uheld, begrænses.

⁴ Efter § 28 i Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse og senere ændringer.

⁵ Vejledningen kan hentes på www.dpil.dk, se vejledninger

⁶ Vejledning fra Miljøstyrelsen, Ekstern støj fra virksomheder, 5/1984.

⁷ Regulativ for erhvervsaffald kan ses på www.motas.dk

- Planen skal til enhver tid være ajourført og være tilgængelig på husdyrbruget. Eventuelt driftspersonale skal være orienterede om beredskabsplanen.
- Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter denne miljøgodkendelse er givet.
- Planen skal opdateres efter endt byggeri ved fase 2 og 3.

3.3 Arealer

3.3.1 Drift af arealer

30. Udbringning af husdyrgødning må alene ske på de 484,8 ha ejede og forpagtede arealer, samt de 168,8 ha aftalearealer som er angivet på kortet i bilag 3.
- Ved anvendelse af rågylle på alle arealer må der maksimalt anvendes 1,31 DE/ha eller maksimalt 26,63 kg P/ha. Hvis der anvendes 1,4 DE/ha skal det kunne dokumenteres, at der tildeles maksimalt 26,63 kg P/ha.
 - Ved anvendelse af gylleseparationsanlæg må der maksimalt ske tildeling af fosfor på 26,63 kg P/ha.
31. Godkendelsen omfatter udspreddning af husdyrgødning fra den godkendte produktion på 626,50 DE (svarende til 56.716 kg N og 12.522 kg P). Der må tilføres gødning fra 215,4 DE (svarende til 20.383 kg N og 4.542 kg P), fra Nyborgvej 10.
- Der fjernes husdyrgødning fra 208,3 DE (18.857 kg N og 4.164 kg P), som udbringes på aftalearealerne.
 - I alt udbringes husdyrgødning fra 633,6 DE (svarende til 58.242 kg N og 12.900 kg P) på de ejede og forpagtede arealer.
 - Såfremt der modtages spildevandsslam og lign. erstattes fraktionens fosforindhold med en mængde tilført P i husdyrgødning i forholdet 1:1 pr. total P.
32. Følgende aftalearealer skal godkendes efter § 16 i husdyrloven:
- Aftalearealer ejet/drevet af Hans Ole Pedersen, Hvolgårdsvej 32, 7160 Tørring. Mark 101-0, 102-0, 103-0 og 104-0, i alt 15,65 ha.
 - Aftalearealer ejet/drevet af Thorkild Bech, Nyborgvej 2, 7160 Tørring. Mark 201-0, 301-0 og 303-0, i alt 19,62 ha.
 - Aftalearealer ejet og drevet af Erling Davidsen, Kollerupvej 15, 7300 Jelling. Mark 401-0, 405-0, 406-0, 407-0, 409-0, 410-0, 413-0, 413-1 og 415-0, i alt 107,44 ha.
- Ansøgningen skal indsendes senest 1 måned efter denne godkendelse er meddelt.

3.3.2 Hensyn til grundvand

33. Der må maksimalt udbringes 1,31 DE/ha på markerne 107-0, 110-0 og 111-0.

3.3.3 Hensyn til overfladevand

34. Der skal langs den sydlige kant af mark nr. 023-0, som vist på bilag 6, etableres en 10 m bred permanent dyrkningsfri bræmme⁸.

⁸ På den dyrkningsfri bræmme må der hverken dyrkes, sprøjtes eller udbringes handels- eller husdyrgødning. Bræmmen skal enten: a) ligge uforstyrret hen, evt. med slåning af den naturlige vegetation en gang årligt, b) ligge i permanent græs, som slås som høslæt en gang årligt, eller c) ligge i permanent græs med ekstensiv græsning af

3.3.4 Hensyn til internationalt naturområde og beskyttet natur

35. Udbringning af gylle på mark 112-0 skal ske ved nedfældning eller syretilsætning til gyllen.
36. Der skal langs den sydlige kant af mark nr. 021-0 mod nyregistreret § 3 overdrev, etableres en 2 m bred dyrkningsfri bræmme.

3.4 Tilsyn og kontrol

37. Der skal føres egenkontrol og kunne fremvises dokumentation på tilsynsmyndighedens forlangende på følgende egenkontrolforhold:
- Opgørelse af vand- og energiforbrug, minimum hvert kvartal
 - Logbog for antal og afgangsvægt for slagtesvin inkl. døde dyr (transportlogbog)
 - Markplan, gødningsplan og gødningsregnskab
 - Beredskabsplan, opdateret
 - Driftsjournal for separationsanlægget
38. Separationsanlæg: Der skal føres driftsjournal over:
- Service og vedligehold af separationsanlæg
 - Dokumentation for indholdet af total-N og total-P i hhv. fiber- og væskefraktion samt de årlige mængder af hhv. fiber- og væskefraktion.
 - Kopi af 2-årig løbende kontrakt på afsætning af fiberfraktion.
39. Som dokumentation for, at husdyrproduktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, skal der, hvis tilsynsmyndigheden kræver det, indsendes kopier af relevante dele af afsluttede årsskatteregnskaber med kvitteringer. Kopier skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 14 dage efter, at kravet er meddelt virksomheden.
40. Dokumentation for tilsætning af Benzoesyre til foderet svarende til 5 g benzoesyre pr. FE.
41. Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal husdyrbruget, for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes. Støjmålinger skal foretages på et tidspunkt, hvor husdyrbrugets aktiviteter svarer til maksimal drift, og foretages i punkter, der forinden er aftalt med kommunen. Støjmålinger og beregninger skal udføres af et akkrediteret firma eller certificeret person i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger 6/1984 og 5/1993. Dokumentation kan højst forlanges udført én gang årligt. Rapporten skal sendes til kommunen senest 1 måned efter målingerne/beregninger er foretaget.

3.5 Landskabelige hensyn

42. Der skal langs hele øst- og sydsiden af ny slagtesvinestalde etableres en ny skærmende beplantning med hjemmehørende, egnstypiske arter.

3.6 Bedste tilgængelige teknologi/optimering

43. Husdyrbruget skal som minimum leve op til den redegørelse for anvendelse af BAT, som er vedlagt ansøgningen, se afsnit 4.5.

kreaturer, dvs. med et maksimalt gennemsnitligt dyretryk på 0,8 DE/ha i perioden 1. maj - 1. oktober.

44. Der skal opsættes vandmåler til registrering af vandforbrug i staldene.

3.7 Driftsophør

45. Ved ophør af driften skal stalde m.v. rengøres og alle oplag af husdyrgødning, foder, affald og lignende bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

4. VURDERING

Nedenstående miljøvurderinger danner grundlag for de vilkår, der er meddelt i godkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er det indsendte ansøgningsmateriale, der blev indsendt 1. gang 25. november 2011 og senest den 31. marts 2012 samt supplerende oplysninger. Der er i forbindelse med godkendelsens tilvejebringelse foretaget besigtigelse af udvalgte udbringningsarealer samt naturområder og vandløb i tilknytning dertil.

Vurderingerne skal belyse, om de virkemidler, der er planlagt til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningsmaterialet, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelige teknik. Ydermere skal vurderingerne belyse, hvilke konsekvenser den ansøgte udvidelse vil kunne forventes at have på omgivelserne.

4.1 Generelle forhold

4.1.1 Ansøger og ejerforhold

Ejendommen beliggende Stenagervej 16, 7160 Tørring er ejet af Peter Juul Eggersgaard, som bor Nyborgvej 10, 7160 Tørring. Driftsansvarlig er Peter Juul Eggersgaard.

Ejendommen er beliggende på matrikel nr. 3 m.fl. Nyborg By, Langskov, som ligger ca. 2 km syd for Ølholm by.

4.1.2 Tidligere godkendelse

Ejendommen er første gang miljøgodkendt i 2003 fra 5.000 slagtesvin til 9.000 slagtesvin (30-100 kg), svarende til i alt 250 dyreenheder efter dagældende regler. I forbindelse med udvidelsen blev ejendommen screenet med forudsætninger om anvendelse af fytase.

4.1.3 Afstandskrav

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

Tabel 1. Afstande for Stenagervej 16

	Lovkrav, minimum	Målt afstand*
Enkelt/fælles vandindvinding	25/50 m	310/ 1900 m
Vandløb/sø	15 m	425 m/400 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	90 m**
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>> 100 m
Beboelse på ejendommen	15 m	47 m
Naboskel, Nyborgvej 10	30 m	30 m
Nabobeboelse med landbrugspligt (Nyborgvej 12)	50 m	370 m
Nabobeboelse uden landbrugspligt (Stenagervej 17)	50 m	415 m
Samlet bebyggelse (Vindelev)	(300 m)***	2,7 km
Byzone (Ølholm)	(300 m)***	1,9 km

* Cirka-afstande. Der måles fra tættest beliggende planlagte bygning/anlæg.

** Der er målt fra maskinhus til Stenagervej. Der er etableret privat markvej mellem Stenagervej 16 og Nyborgvej 10

*** Hvis afstanden er mindre end 300 m skal det vurderes om risikoen for væsentlige gener er begrænset

Se i øvrigt bilag 2 med oversigt over afstande.

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet opføres i fase II og III i alt 2 slagtesvinestalde i sammenhæng med de eksisterende bygninger. Staldene etableres hver især med en grundplan på ca. 1370 m².

I hver stald er der plads til 4800 slagtesvin (30-118 kg).

Eksisterende stalde med fuldspaltegulv ændres til delvis spaltegulv.

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej mv. i henhold til § 8 i Husdyrloven er overholdt.

4.1.4 Beskrivelse af dyrehold

Godkendelsen omfatter en årsproduktion på 18.600 slagtesvin, 30-118 kg, svarende til 626,5 dyreenheder (DE).

Der søges om udvidelse af produktionen i 3 faser.

Fase 1:

Afgangsvægten ændres til 118 kg og uændret antal producerede slagtesvin (9000 stk.), svarende til 303,14 DE.

Der søges samtidig om muligheden for fleksibilitet i forhold til vægtintervallet 25- 35 kg i indgangsvægt for de producerede slagtesvin, således at tilpasning til markedets efterspørgsel (slagteriernes basisnotering) kan ske så smidigt som muligt.

Fase 2:

Indenfor 1 år efter meddelt godkendelse opføres en ny stald, hvori der produceres 4800 slagtesvin (30-118 kg), svarende til 161,65 DE.

Fase 3:

Indenfor 5 år efter meddelt godkendelse opføres endnu en stald hvori der produceres 4800 slagtesvin (30-118 kg), svarende til 161,65 DE.

Ca. 5 år efter at godkendelsen er givet, forventes en fuld drift svarende til 18.600 producerede slagtesvin (30-118 kg), i alt 626,50 DE.

Tabel 2. Dyretype, gulvtype og antal dyr i nudrift og ansøgt drift.

Produktions-type	Dyrekategori	Antal Nudrift	Stipladser Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Stipladser Ansøgt	Antal DE Ansøgt
1.1.1. Ny slagtesvi- nestald 1	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv				4800	1425	161,68
1.1.2. Ny slagtesvin 2	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv				4800	1425	161,68
1.1.3. Bygning 5 – eksisterende	Slagtesvin, Fuldspaltegulv	2010	590	49,61			
	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv				2010	590	67,70
1.1.4. Bygning 6 – eksisterende	Slagtesvin, Fuldspaltegulv	2010	590	49,61			
	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv				2010	590	67,70
1.1.5. Bygning 7 – eksisterende	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	4980	1480	122,92	4980	1480	167,74
	Produktion i alt	9000	2660	222,14	18600	5510	626,50

4.2 Anlæg

4.2.1 Beskrivelse af staldindretning mm.

De nye staldbygninger (bygning 8 og 9) etableres hver især med en grundplan på ca. 1370 m², samt med en taghældning på 20 grader og højde ved tagryggen på 8,5 m.

Staldene udføres i betonelementer med søsten med tag i grå stålplade, svarende til de eksisterende staldbygninger 6 og 7.

En situationsplan over ejendommen ses i bilag 1.

Ejendommens øvrige bygninger; stuehus, redskabsskur samt ældre staldbygning 5 fremstår i røde mursten og sort/gråt tag, mens maskinhuset fremstår i røde stålplader med gråt tag.

Der fodres med vådfoder.

Der opbevares ikke foder på ejendommen. Foder blandes på Nyborgvej 10 og pumpes til Stenagervej 16 i forbindelse med udfodring. 2 udfodringstanke er placeret i bygning 5.

Ventilation i staldene er indrettet med et temperaturreguleret styringssystem, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Hver stald fungerer som én sektion og ventilationen er styret trinvis.

Tabel 3. Ventilation.

Stald nr.	Ventilationstype	Maksimal ventilation	Antal afkast (udsugninger)	Højde
5	Undertryk	7 x ca. 10.300 m ³ /h	7	ca. ½ m over kip
6	Undertryk, diffus	4 x ca. 18.450 m ³ /h	4	ca. ½ m over kip
7	Undertryk, diffus	10 x ca. 17.100 m ³ /h	10	ca. ½ m over kip
8	Undertryk, diffus	10 x ca. 17.100 m ³ /h	10	ca. ½ m over kip
9	Undertryk, diffus	10 x ca. 17.100 m ³ /h	10	ca. ½ m over kip

4.2.2 Driftsforstyrrelser og uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: ventilationssvigt, driftsstop på foderanlægget, udslip af flydende foder, brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen, påkørsel eller på anden måde lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Ansøger har redegjort for mulige uheld, mulighederne for at minimere risiko, samt for hvordan forurening og gener minimeres mest muligt, hvis der alligevel sker uheld:

Før der bliver pumpet gylle fra forbeholderen til gyllebeholderne, kontrolleres det, om der er plads i gyllebeholderne. Derudover er der under pumpningen løbende opsyn. Sådan som forbeholderen og gyllekanalerne er konstrueret, kan der ikke ske overløb ved udslusning af gylle fra staldene.

Skulle uheldet være ude, og en gyllebeholder fx bryder sammen, og gyllen løber ud på de omgivende arealer, vil en del af gyllen kunne sive ned gennem jorden. Værst tænkeligt kan gyllen sive ned i drænenene. For at forhindre en

sådan situation, vil gyllen forsøges tilbageholdt ved at lægge jordvolde ud vha. rendegraver Der har aldrig tidligere været gylleudslip. Terræn omkring gyllebeholderne ved ejendommen er skrånende mod Stenagervej, men der er ikke vandløb i nærheden.

Omkring gyllebeholderne er der lukkede omfangsdræn og pejlebrønde, som bl.a. inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderne. Omfangsdrænets primære formål er at tjekke grundvandstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed.

I forbindelse med fx slagteristrejke kan der midlertidigt være flere dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra staldanlægget bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Olietanken står udendørs på fast underlag. Olietanken er fra 2005. Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af olie forventes at være meget lille.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan for husdyrbruget, med relevante telefonnumre mv. Beredskabsplanen skal indsendes til Hedensted Kommune i forbindelse med byggeansøgning til fase 2, og skal efterfølgende altid holdes opdateret og opbevares på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer til at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Kommunen vurderer, på baggrund af ovenstående redegørelse, samt med de stillede vilkår om udarbejdelse, ajourføring og opbevaring af beredskabsplanen, at der vil blive taget tilstrækkelige forholdsregler til at risikoen for uheld er minimeret, samt at der i tilfælde af uheld vil blive reageret miljømæssigt hensigtsmæssigt.

4.2.3 Gødningsproduktion- og håndtering

Produktion af husdyrgødning

Der produceres ca. 4590 m³ husdyrgødning om året i nudrift. I ansøgt drift med 18.600 producerede slagtesvin produceres ca. 9490 m³. Dertil kommer regn- og vaskevand fra vaskeplads (100 m²), som er anslået til 70 m³ i regnvand. Altså tilføres i alt 9560 m³ til gyllebeholderen årligt.

Tabel 4. Opbevaring af gylle

Opbevaringslagre	m³	Opført	Kontrol
Gyllebeholder, Stenagervej 16	1.000	1984	2011
Gyllebeholder, Stenagervej 16	2.200	1997	2011
Gyllebeholder, lejet Østermarksvej	2.000		
Gyllebeholder, lejet Kollerupvej 15	1.200		
Gyllebeholder, lejet Hvolgårdsvej 26	800	1987	2011

Gyllebeholder, Nyborgvej 10, ledig kap.	800	1982	2011
Gyllebeholder, lejjet Haugevej 21	1200	1992	2002
Gyllebeholder, lejjet Haugevej 21	1.000 af 2.000	1996	2011
Ialt	10.200		

Der rådes over 10.200 m³ opbevaringskapacitet til gylle produceret på Stenagervej 16. Dette svarer til 12,8 mdr's produktion, hvilket vurderes at være tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Dertil kommer en kapacitet i gyllekanalerne under staldene.

For hver gyllebeholder er der tale om:

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lageret tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- beholderens bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er overdækket med naturligt flydelag (sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning)
- beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Gødningshåndtering

Udslusning af gyllen i eksisterende stalde sker løbende, idet der ikke er propper i systemet. I de nye stalde etableres træk og slip.

Gødningen går til fortanken.

Gyllen suges op i gyllevognen af en på gyllevognen fastmonteret sugekran. Kranen kan kun aktiveres ved tilstedeværelse, og har returløb, dvs. når vognen er fuld vil overskydende gylle løbe tilbage i gylletanken, hvorfor risikoen for spild af gylle er minimeret.

Vurdering

Der er stillet vilkår om til gødningshåndteringen på ejendommen, bl.a vilkår til håndtering af gødning i forbindelse med påfyldning samt udbringning af gødning.

Det er således Hedensted Kommunes vurdering, at gødningshåndteringen opfylder gældende regler, og at det ikke er nogen væsentlig risiko for forurening ved de anvendte metoder.

4.2.4 Ammoniak

For en række sårbare naturtyper er en gunstig bevaringstilstand forbundet med lave kvælstofværdier. Kvælstof, der deponeres fra luften (ammoniak), kan få disse næringsfattige naturtyper i en ugunstig bevaringstilstand, fordi hurtigvoksende arter udkonkurrerer de karakteristiske næringsfattige arter.

Ammoniakfordampningen fra anlægget, Stenagervej 16 er i nudrift ifølge husdyrgodkendelse.dk 3313,3 kg N pr. år, mens ammoniakfordampningen fra anlægget i ansøgt drift er 7432,9 kg N pr. år. Meremissionen fra anlægget er 4119,6 kg N pr. år som følge af udvidelsen.

Generelt ammoniakreduktionskrav

Husdyrbruget er med ansøgningen om miljøgodkendelse omfattet af et generelt krav om reduktion i udvidelsens ammoniakfordampning fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem, med normtal 2011/2012 som udgangspunkt.

For ansøgninger, der er indsendt i 2011, er reduktionskravet, der gælder for ændringen, 30 %.

Ifølge beregningerne i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk for skema 30598 ses det at kravet til at reducere ammoniakfordampningen for udvidelsen med 30 % er overopfyldt med yderligere 3,6 kg N.

Reduktionskravet opfyldes jf. husdyrgodkendelse.dk ved at:

- Gulvtypen i staldbygningerne 5 og 6 i samlet 1180 stipladser ændres fra nuværende fuldspaltegulve til delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv jf. vilkår 17.
- Nye slagtesvinestalde, nr. 8 og 9 etableres med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv jf. vilkår 18.
- Der tilsættes 5 g benzoesyre i foder til slagtesvinene jf. vilkår 19.
- Gyllekøling i ny slagtesvinestalde bygning 8 og 9, svarende til en reduktion i ammoniakfordampningen på 15 % med en driftstid på 8760 timer pr. år, og som skal fjerne minimum 97.411 kW pr. år, jf. vilkår 20 og bilag 4.

Gyllekøling

Opfyldelse af kravet om ammoniakreduktion sker delvist ved anvendelse af gyllekøling. Gyllekøling har en positiv effekt på energiforbruget til opvarmning, da energien fra køling af gylle kan udnyttes som varmekilde i staldanlægget.

Anlægget indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er angivet i Teknologiblad 'Køling i svinestalde' af 19. maj 2009. Ligeledes kan der kun regnes med fuld effekt af et gyllekølingsanlæg i forhold til dets ammoniakreducerende effekt, såfremt anlægget køler både sommer og vinter. Ansøger har oplyst, at gyllekølingsanlægget vil køre hele året, da der er varmebehov til varmt vand hele året.

Der etableres gyllekøling i de 2 nye slagtesvinestalde på hver 695 m² med træk-og-slip system.

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet, og der kan forventes en reduktion i ammoniakfordampningen fra stalden på ca. 8,8 %, hvilket svarer til en gennemsnitlig køleeffekt på 9,1 W/m².

I husdyrgodkendelse.dk indtastes varmepumpens driftstid til 8.760 timer pr. år. I ammoniakreduktion indtastes den ovenfor udregnede værdi.

I bilag 4 fremgår det, hvor mange driftstimer anlægget skal køre med for at få den ønskede værdi. Denne afhænger af effekten af anlægget.

Table 5 Energibehov i ansøgt drift.

		Effektbehov	Energibehov
Smågrisestalde	2400 stipladser m. rumvarme	37 kWh	88800 kWh
Slagtesvinestalde	600 stipladser m. rumvarme	26 kWh	15600 kWh
Slagtesvinestalde	5100 stipladser u. rumvarme	0 kWh	0 kWh
Udtørring via gulvvarme 50% Smågrise	2400 stipladser	10 kWh	12000 kWh
Udtørring via gulvvarme 50% Slagtesvin	1400 stipladser	8 kWh	5600 kWh
Mandskabsrum	170 m ²	100 kWh	17000 kWh
Stuehus	300 m ²	140 kWh	42000 kWh
Samlet behov			181.000 kWh

Der anvendes på ejendommen i dag fyringsolie til opvarmning af stalde, mandskabsrum og et ældre genvex-anlæg til stuehus mv.

Effekten af etablering af gyllekøling på ammoniakfordampningen fra staldanlægget er ifølge husdyrgodkendelse.dk på 488 kg N.

Effekten ved brug af benzoesyre er 662 kg N, og ved ændret gulvtype i 2 eksisterende stalde er 370 kg N.

Kvælstoffølsom natur

Ammoniaktab fra stalde, lagre, og tab i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er en af de væsentlige trusler mod næringsfattige naturtyper. I forbindelse med vurdering af husdyrbrugsanlæg gennem Husdyrloven foretages en konkret vurdering ud fra orthofoto på alle naturlokaliteter indenfor en radius på 1 km fra staldanlægget. Såfremt der synes at være grundlag for ammoniakfølsomme forhold, foretages en besigtigelse af lokaliteten.

Der vurderes på næringsfattige naturområders tålegrænse i henhold til kriterierne i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Vurderingen sker i forhold til tilført kg kvælstof pr. år og den pågældende baggrundsbelastning. Vurderingen sker på naturområder som overdrev, hede, eng og mose. Der foretages altid en vurdering i forhold til naturtyper indenfor habitatområder i en afstand af 3 km fra staldanlægget.

Baggrundsbelastningen, set som et gennemsnit for hele Hedensted Kommune, er 16,3 kg N/ha/år⁹ regnet med den nyeste opdatering af ammoniakniveauet i Danmark, offentliggjort i maj 2011. Denne tager udgangspunkt i depositionen i 2009. Dette er en forøgelse på 1 kg N/ha i forhold til niveauet i 2007. Hedensted Kommune har efter forespørgsel hos DMU fået mere specifikke tal for baggrundsbelastningen, opmålt i grid af 1 gange 1 km. Baggrundsbelastningen er gennemsnitlig set for den km², som Stenagervej 16 ligger indenfor, på 15,9 kg N/ha/år¹⁰. I denne værdi er der bla. taget højde for eksisterende husdyrproduktioner, naturområdetyper, ruhed, vindforhold mv.

Kategori 1-natur

Husdyrbruget ligger 4,3 km fra natur som er beskyttet efter kategori 1¹¹ i Husdyrloven beliggende indenfor internationale beskyttelsesområder. Pågældende kategori 1 naturområde indenfor Natura 2000 er et overdrev beliggende i Uldum Kær. Der er ifølge en beregning i husdyrgodkendelse.dk hhv. en totalbelastning som følge af ammoniakfordampningen fra anlægget på Stenagervej 16 efter udvidelsen, på 0,0 kg N/ha/år af kategori 1 området efter udvidelsen af svineproduktionen. Der er ikke ingen husdyrbrug indenfor 1 km af naturområdet, hvormed det fastsatte beskyttelsesniveau for totalbelastningen af kvælstof i naturområdet på 0,7 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste natur som er beskyttet efter kategori 2¹² i Husdyrloven beliggende udenfor internationale beskyttelsesområder er overdrev beliggende ved Hørup Bæk syd for Hygum i Vejle Kommune. Overdrevet ligger i en afstand af 1,7

⁹ Nyeste ammoniakmanual er fra maj 2011, som indeholder data fra 2009, www.dmu.dk

¹⁰ Atmosfærisk deposition, 2009. Faglig rapport fra DMU nr. 801, 2011

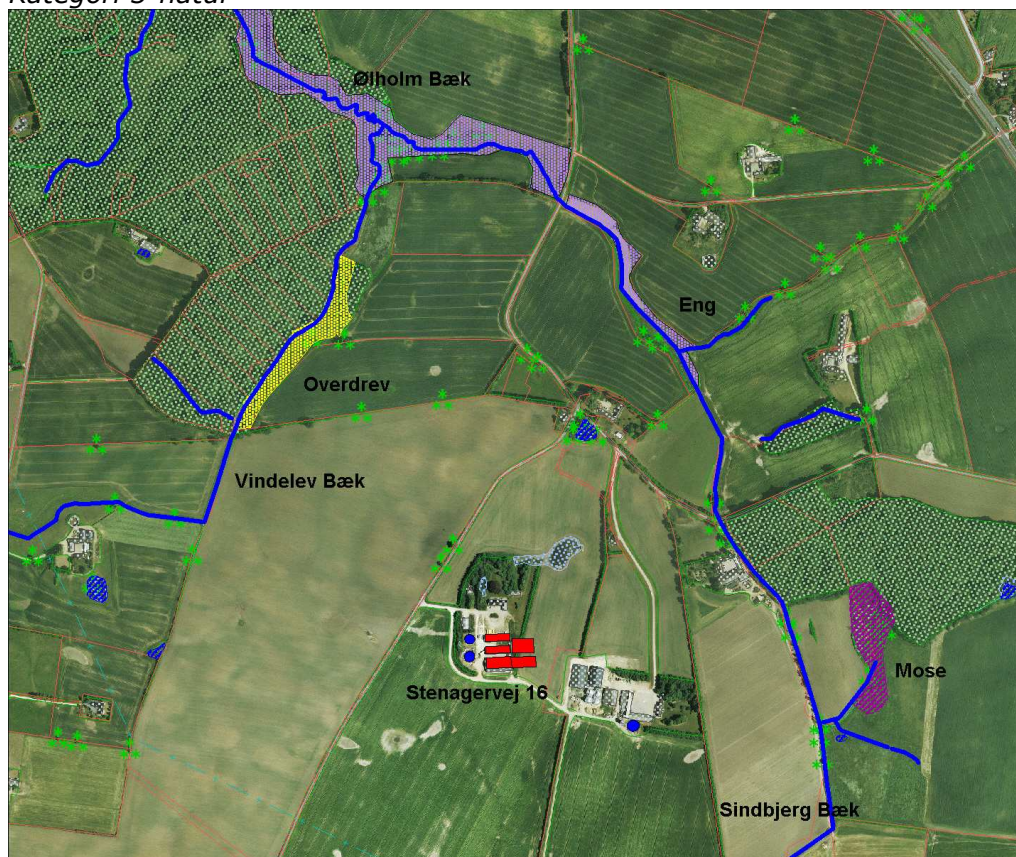
¹¹ Et kategori 1 område er et ammoniakfølsomt naturområde beliggende indenfor Natura 2000 områder. Ifølge den ændring af husdyrloven gældende for ansøgninger indsendt efter 15. marts 2011 er betegnelsen udvidet til at gælde alle ammoniakfølsomme naturtyper

¹² Et kategori 2 område er et ammoniakfølsomt naturområde, her refereret til større heder og overdrev, beliggende udenfor Natura 2000 områder.

km fra lejet gyllebeholder i Krollerup, og ca. 6 km fra selve staldanlægget. Nærmeste kategori 2 naturområde til staldanlægget er et overdrev ved Fruens Møllested Bæk syd for Holtum, som ligger i en afstand af 4,2 km mod syd.

For begge overdrev gælder det at der ifølge beregning i husdyrgodkendelse.dk er en totalbelastning som følge af ammoniakfordampningen fra anlægget på Stenagervej 16 efter udvidelsen, på 0,0 kg N/ha/år af kategori 2 området efter udvidelsen af svineproduktionen, og dermed er det fastsatte beskyttelsesniveau for totalbelastningen af kvælstof i naturområderne på 1,0 kg N/ha/år overholdt.

Kategori 3-natur

Figur 1. Naturområder omkring Stenagervej 16. Blå = søer/vandløb, lyselilla = eng, mørkelilla = mose, gul = overdrev.

Der er foretaget beregninger af ammoniakdeposition på beskyttede naturområder indenfor 1000 m, som ikke er omfattet af kategori 2, se tabel 6.

Tabel 6 Ammoniakdeposition i § 3 naturområder.

Naturområde	Mer- deposition (kg)	Total deposition (kg)
Overdrev	0,3	0,6
Eng	0,3	0,6
Mose	0,6	1,0

Nærmeste § 3 natur (natur beskyttet ifølge Naturbeskyttelsesloven¹³) er flere vandløb; Vindelev Bæk og Sindbjerg Bæk/Ølholm Bæk, et moseområde, et overdrev i tilknytning til Vindelev Bæk, et engområde ved Ølholm Bæk samt flere mindre søer indenfor 1 km fra ejendommen, se figur 1.

¹³ Lovbek. nr. 933 af 24. september 2009 om naturbeskyttelse.

Moseområdet beliggende 630 m øst for ejendommen er for nylig rensset delvist op og vil fremstå som overgangsfattigkær, idet man i perioder af året vil kunne finde mange naturtyper, der vil betegne mosen som et fattigkær. Mosen vil modtage en merdeposition fra staldanlægget på Stenagervej 16 på ca. 0,6 kg N/ha/år.

Engområdet omkring Ølholm Bæk er landskabeligt en flot passende afgræsset eng i fin balance, næringsrig og er en mosaik af eng og overdrev. Den østlige del af engarealet er ikke besigtiget. Engarealet vil modtage en merdeposition fra staldanlægget på Stenagervej 16 på ca. 0,3 kg N/ha/år.

Overdrevet beliggende 600 m vest for staldanlægget betegnes som et tilgroet overdrev, der er plejekrævende. Ved en beregning i husdyrgodkendelse.dk er det fundet, at der er en merbelastning af overdrevet på 0,3 kg N/ha/år.

For mose, eng og overdrev gælder det at der ifølge beregning i husdyrgodkendelse.dk er en totalbelastning på hhv 0,6, 0,3 og 0,3 kg N/ha/år af § 3 området efter udvidelsen af svineproduktionen, og dermed er det fastsatte beskyttelsesniveau for merbelastningen af kvælstof i naturområderne på 1,0 kg N/ha/år overholdt.

Med den oplyste baggrundsbelastning og nærværende ejendoms påvirkning på naturområderne vurderes naturområdernes generelle tålegrænse ikke at være overskredet.

Den generelle tålegrænse for ferske enge, moser og kalkholdige overdrev er 15-25 kg N/ha/år¹⁴ ¹⁵. Baggrundsbelastningen ligger omkring den nedre del af tålegrænseintervallet for naturtyperne.

Søer/vandløb

I området er der flere søer og vandløb, hvilket ses af figur 1. Der er en generel målsætning for vandhuller og søer til god økologisk tilstand. Der er flere søer/ vandhuller, som er beliggende i tilknytning til dyrkede arealer, og disse vurderes at være næringsrige, da de er beliggende i leret jord og dermed naturligt næringsrige og har en høj tålegrænse overfor kvælstofdeposition.

Habitatområde

Der er ca. 2,7 km til nærmeste Habitatområde nr. 66 og EF-fuglebeskyttelsesområde, nr. 44 'Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær', som er beliggende sydøst for ejendommen. Habitatområdet er et meget stort lavbundsområde bestående af vidtstrakte tilvoksningsmoser, rørskove og ferske enge. Der findes enkelte eng- og kærømråder med en artsrig flora, herunder starrarter karakteristiske for rigkær, samt maj-gøgeurt og plettet gøgeurt. Følgende lys-

¹⁴ Ammoniakmanualen, opdatering af 15/12 2005. Kan ses på www.skovognatur.dk, søg efter ammoniakmanual.

¹⁵ Definition på tålegrænse: 'En kvantitativ vurdering af den belastning med et eller flere forurenende stoffer, hvorunder effekter på udvalgte følsomme elementer af natur og miljø ikke forekommer vurderet med den bedste nuværende viden' – Altså er en tålegrænse således et simpelt mål for et områdes følsomhed og bør primært ses som en erstatning for egentlig dosis-/effekt relationer. Manual vedr. Vejledning vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåren kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, Skov- og Naturstyrelsen, 2003

åbne habitatnaturtyper er fundet i området: hængesæk, tidvis våd eng samt rigkær¹⁶.

Artsdata

Der er ikke registreret artsdata anført på Habitatdirektivets¹⁷ bilag IV over beskyttede arter indenfor 1000 meter fra staldanlægget.

I tilknytning til sø og mose 1,3 km vest for anlægget er der registreret og artsdata på Habitatdirektivets bilag IV, spidssnudet frø.

Nordvest for ejendommen ligger Hvolgård Skov, hvori der i den nordlige del, 1,4 km fra anlægget, er registreret tyndakset star, som er en sjælden art i øst- og sønderjylland samt på Fyn. Skovområdet betegnes som særlig værdifuldt naturområde ifølge Hedensteds kommuneplan 2009.

Der er ikke kendskab til andre generelle artsdata og artsdata på Habitatdirektivets bilag IV indenfor en afstand af 1 km fra anlægget. På baggrund af den beregnede totaldeposition til overdrev beliggende 600 meter fra staldanlægget, vurderes ammoniakemissionen fra staldanlægget væsentligt ikke at påvirke levevilkår for registrerede arter mere end 1 km væk.

Det vil dog ikke kunne udelukkes, at der vil kunne være ikke-registrerede forekomster af bilag IV arter tættere på anlægget. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand. På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander vil kunne forekomme i og omkring de mange vandhuller, der ligger indenfor 1000 meter fra anlægget. Trusler mod arten er tilgroning af levesteder gennem øget belastning med næringsstoffer, ødelæggelse af levestederne ved opfyldning eller dræning af vandhullerne. Såfremt artens tilstedeværelse registreres, vil dette indgå i miljøvurdering fremover.

Vurdering

Hedensted kommunen vurderer, at kravet til reduktion i ammoniakfordampningen for udvidelsen er overholdt med de i godkendelsen stillede vilkår til gulvtype og drift af gyllekølingsanlægget, brug af benzoesyre i foder samt kontrolvilkår dertil.

På denne baggrund er det Kommunens vurdering, at hverken kategori 1 og 2 områder eller de øvrige nærmest beliggende naturarealer vil blive påvirket af udvidelsen med hensyn kvælstofdeposition. Den samlede ammoniakdeposition vurderes ikke at overskride naturområdernes tålegrænse for ammoniak. Der er langt til Internationale naturbeskyttelsesområdet, hvormed det er vurderet, at der ikke er krav om at foretage miljøkonsekvensvurdering, jf. habitatbekendtgørelsen nr. 408 af 1. maj 2007.

4.2.5 Lugt

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem, ud fra oplysninger om den ansøgte husdyrproduktion. Der beregnes antal lugtenheder ud fra det gennemsnitlige kg dyr på stald på en varm sommerdag (maksimal belastning). Dette omregnes til en geneafstand, indenfor hvilken der kan forventes væsentlig lugtgener.

¹⁶ Forslag til Natura2000 planen 2009-2015 * Forslag til Natura 2000-plan 2009-2015. Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær, Natura 2000-område nr. 77, Habitatområde H66 og Fuglebeskyttelsesområde F44.

¹⁷ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, med senere ændringer, artikel 12.

Grænseværdierne er forskellige i forhold til, i hvilket område naboer er bosiddende. I byzone er grænseværdien 5 odor units¹⁸ (OU_E/m^3), i samlet bebyggelse (8 enkelt boliger indenfor 200 m radius) $7 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ og enkelt bolig i landzone (uden landbrugspligt) $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$.

Tabel 7. Tabel over beregnede geneafstande og vægtede gennemsnitsafstande.

	Ukorrigeret geneafstand	Beregnet geneafstand ¹	Geneafstand i nudrift ²	Vægtet gennemsnitsafstand fra stald ³
Til byzone	1052 m	4	4	4
Til samlet bebyggelse i landzone	819 m	4	4	4
Til enkeltbolig	426 m	426 m	219 m	459 m

¹ Geneafstand, hvor der er korrigeret for vindretning og kumulation.

² Geneafstanden ved nudrift er den korrigerede geneafstand, som kan beregnes på baggrund af den husdyrproduktion, som er angivet under nudrift

³ Den vægtede gennemsnitsafstand angiver den reelle, gennemsnitlige afstand mellem staldafsnittene og omboende (afstand fra ejendommens lugtcentrum)

⁴ IT-ansøgningssystemet beregner ikke yderligere på geneafstande og vægtede gennemsnitsafstande, når afstanden er større end 1,2 gange geneafstanden.

Geneafstandene er ifølge beregningen overholdt i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone.

For Stenagervej 17 (som indgår som enkeltbolig i beregningen) er den vægtede gennemsnitsafstand fra anlægget beregnet til 459 m, hvilket er længere end den beregnede korrigerede geneafstand til Stenagervej 17 på 426 m. Når dette er tilfældet, er geneafstanden overholdt.

Der er ikke planlagt fremtidig byzone- eller sommerhusområde inden for den beregnede geneafstand for husdyrbruget.

De faktiske afstande er 414 m til Stenagervej 17, til samlet bebyggelse (Vindelev) 2,7 km og byzone (Ølholm) ca. 1,9 km.

Vurdering

Væsentlige lugtgener i forskellige typer omgivelser forstås ved, at der sker en overskridelse af de beskyttelsesniveauer/lugtgeneafstande, som er fastlagt i bilag 3 i godkendelsesbekendtgørelsen¹⁹. Jævnfør beregninger fra it-ansøgningssystemet er de i lovgivningen fastsatte afstandskrav overholdt. Det er derfor Hedensted Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener for de omboende.

4.2.6 Støj, støv, lys og skadedyr

Støj

Der vil være støj fra transport, både intern kørsel med foder mellem foderlade og stald samt levering/afhentning af foder/dyr, kompressor samt almindelig dyrestøj. En opgørelse over støjende aktiviteter ses i tabel 8.

¹⁸ Odor units er en international måleenhed for lugt.

¹⁹ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Tabel 8. Støjklinders placering og driftstid, oplyst af ansøger.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På samtlige stalde	Døgnet rundt, men med varierende belastning
Foderanlæg	Bygning 5	Efter behov
Fodringstider	Svinestaldene	Normalt 07 - 21 afhængig af staldafsnit
Kompressor	Bygning 5	Ved udfodring og vask.
Lastbiler m.v.	På kørselsveje, ved ind-/udleveringsramper, gyllebeholderne m.v.	Normalt 6 - 19

Foderanlægget og kompressor kan ikke høres uden for ejendommen. I forbindelse med gylleudbringning kan der forekomme kørsel i aften- og evt. også i nattetimerne.

Med hensyn til kørsel kan der ske ændringer i driftstiden, idet leverandører kan ændre ruter, og nogle firmaer kører med 2-holdsskift.

Der er ikke foretaget yderligere for at dæmpe støjklinderne. Dette er ikke skønnet nødvendigt grundet anlæggets placering i forhold til naboer og arten af støjklinder.

Støv

Der forventes ikke at være støvgener fra ejendommen for de omkringboende.

Lys

Lyset i staldene bliver tændt automatisk (timer) i forbindelse med fodring, og ved arbejde i stalden bliver lyset tændt manuelt efter behov. I vintermånederne er lyset desuden tændt i et omfang, så dyrevelfærdskravet er overholdt.

Lys fra staldene vil kunne observeres mellem kl. 06.00 og kl. 22.00 og i særlige tilfælde derudover. Det forventes ikke at være til gene for omkringboende eller trafikanter.

Skadedyr

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinjer. I alle staldafsnit anvendes der rovfluer efter behov.

Der er pt. indgået aftale med Kiltin om rottebekæmpelse. Der er opsat 30 udvendige kasser med gift mod gnavere.

Vurdering

Med ejendommens placering i landskabet vurderer Kommunen, at der ikke er ændrede støjforhold for de omkringboende, og at ansøger med de oplyste aktiviteter kan overholde de fastsatte støjgrænser. Dog er støjvilkår givet i tilfælde af, at der haves midlertidige aktiviteter, som vil kunne overskride disse støjgrænser.

Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse. Det vurderes, ud fra ovenstående beskrivelse omkring støv, lys og skadedyr, at omkringboende ikke vil blive generet unødigt af disse ved husdyrbrugets virke.

4.2.7 Affald, olie og kemikalier

Ansøgers oplysninger omkring håndtering af affald, kemikalier og spildolie fremgår af nedenstående tabel.

Table 9. Affaldstyper, opbevaring, mængder mv. oplyst af ansøger.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie				Ingen	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre				Ingen	16.01.07	06.05
Bly akkumulatører				Ingen	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler				Ingen	20.01.19	05.12
Spraydåser	I kasse i stald/forrum/teknikrum	Egen transport	Genbrugsplads	Ukendt	15.01.10	23.00
Medicinrester				Ingen	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	I kanyleboks i stald/forrum/teknikrum	Egen transport	Genbrugsplads	Tømmes efter behov	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	I stald/forrum/teknikrum	Egen transport	Genbrugsplads	Tømmes efter behov	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)				Ingen*	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)				Ingen*	15.01.02	52.00
Lysstofrør og el sparepærer	Samles i teknikrum	Egen transport	Genbrugsplads	Ca. 10	20.01.21	79.00
Overdækningsplast + tomme sække af plast				Ingen	15.01.02	52.00
Jern og metal	Nyborgvej 10			Ingen	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke				Ingen	15.01.04	
Diverse brændbart				Ingen	Afhængig af indhold	19.00
Pap				Ingen*	15.01.01	50.00
Papir				Ingen*	15.01.01	50.00
Tomme medicinglas	I boks i stald/forrum/teknikrum		Genbrugsplads	Tømmes efter behov	15.01.07	51.00
Gamle personvogns dæk fra afdækning				Ingen	16.01.03	57.00
Paller				Ingen	15.01.03	62.00

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Malet og/eller lakeret træ				Ingen	17.02.01	62.00
Asbestplader				Ingen	17.06.05	75.00
Døde dyr	Ved gyllebeholder	DAKA	DAKA	Ca. 186	02.01.02	66.00

*Evt. plast og papir (pap) affald fra produktion tages med til Nyborgvej 10.

Selvdøde og aflivede slagtesvin transporteres til læsseplads ved gyllebeholder i landzone hvor opbevaring sker på et spaltegulvselement hævet fra jorden og overdækket med kadaverkappe. Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA, efter behov, ca. 1 gang om ugen.

Der foregår ikke markdrift fra denne ejendom, hvorfor der ikke opbevares pesticider eller sprøjteudstyr på ejendommen.

Der er en fyringsolietank på 1800 liter fra 2005 på ejendommen. Olietanken er en ståltank og står udendørs ved servicebygningen på støbt betonbund.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at husdyrbrugets håndtering af affald overholder lovgivningens krav og Hedensted Kommunes erhvervsaffaldsregulativ mht. håndtering og opbevaring, hvormed der ikke er risiko for væsentlig påvirkning af miljøet. For at sikre, at risikoen for forurening fra opbevaret affald mindskes, er der stillet vilkår til opbevaring af farligt affald.

Fyringsolietanken overholder gældende regler for olietanke. Der vurderes derfor ikke at være væsentlig risiko forbundet med opbevaring af olie/diesel.

4.2.8 Spildevand og overfladevand

Tabel 10. Spildevandsmængder, oplyst af ansøger. Mængderne er skønnede.

Spildevandstyper	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	825 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	600 m ³	Septiktank med sivedræn	Der skal etableres rensningsanlæg 2012
Sanitært spildevand fra folkeholdsfaciliteter	100 m ³	Samletank	-
Vaskeplads ved bygning 5	70 m ³	Gyllebeholder	-
Tagvand	1860 m ³	-	-

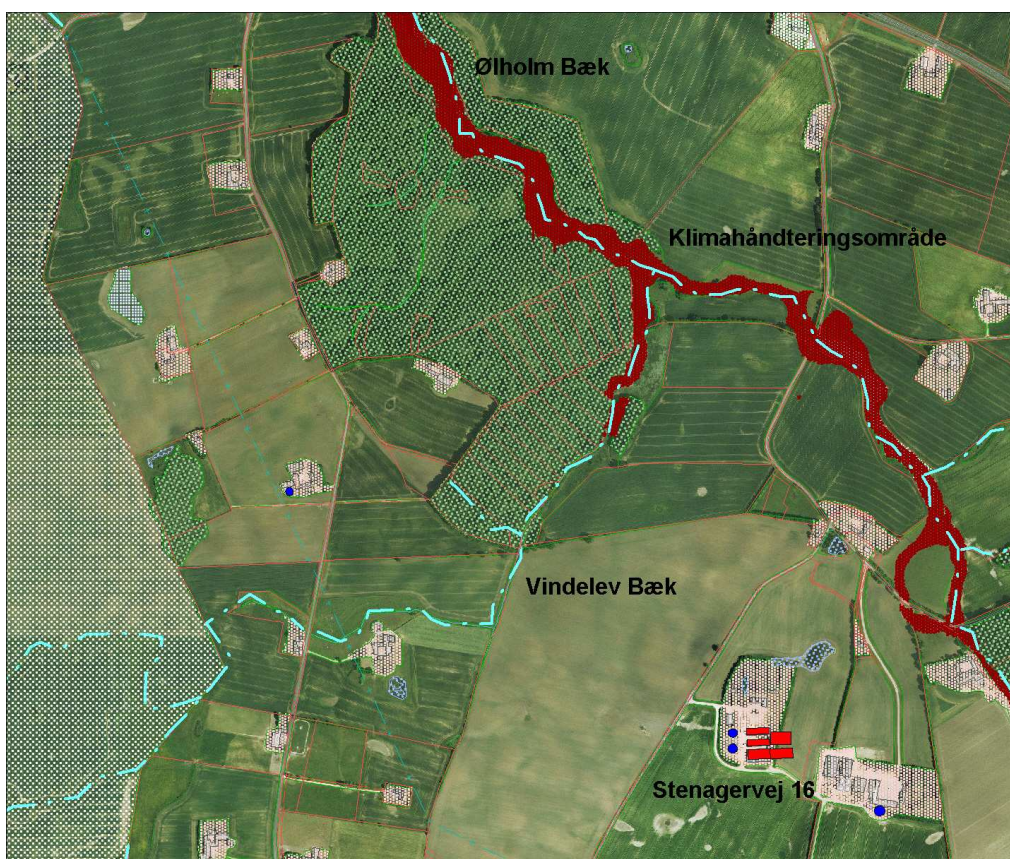
Der er etableret vaskeplads vest for staldbygning 5. Vaskepladsen er befæstet, og der er afløb til gyllebeholder.

Ejendommen har i januar 2012 modtaget tilladelse til etablering af beplantet filter med nedsivning, og skal inden juni 2012 have etableret anlægget til rensning af husspildevand fra alle beboelser.

Tagvand fra ejendommens eksisterende bygninger ledes via dræn til Vindelev Bæk. De planlagte staldbygninger forventes at have samlet tagflade på 2740 m², svarende til ca. 1860 m³/år overfladevand²⁰.

Overfladevand (drænvand) fra befæstede arealer og tagflader samles i samlebrønde og ledes til dræn pt. sammen med husholdningsspildevand. Tagvand, som afledes fra nye staldbygninger, skal overholde Hedensted Kommunes krav til udledning til vandområder. Kommunen stiller i forbindelse med opførelse af nye bygninger i det åbne land vilkår til udledningen af tagvand til vandløb. Dette sker på baggrund af de klimaændringer, som efter Kommunens kendskab vil medføre væsentlige vandløbsændringer. Der vurderes konkret ved hver ansøgning, om der skal stilles vilkår til udledning af tagvand.

Da overfladevand fra Stenagervej 16 ledes til Vindelev Bæk, som løber videre til Ølholm Bæk og denne strækning er karakteriseret som klimahåndteringsområde, se figur 2, stilles der vilkår til håndtering af overfladevand fra ny staldbygning. Der stilles således vilkår til enten etablering af nedsivningsanlæg eller forsinkelsesbassin, så tagvand fra den nye stald afledes på egen grund eller med naturlig afstrømning til vandløb.

Figur 2. Det røde område er områder, som ifølge Hedensted Kommunes klimahåndteringsstrategi, vil være i risiko for væsentlige oversvømmelser, jf. Hedensted kommuneplan 2009.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlig risiko for forurening af overfladevand i forbindelse med spildevandshåndteringen på ejen-

²⁰ Regnvand fra tagareal på 2 x 1370 m², med 20% fordampning og nedbør på 850 mm/år: 2740 m²*0,80*0,850 m³/m²/år = 1863 m³/år.

dommen. Der er stillet vilkår om, at vask af maskiner og lastbiler skal ske på vaskeplads med afløb til beholder.

Med det stillede vilkår omkring afledning af overfladevand fra projekterede stald vurderes ejendommen ikke at medvirke til en forøget påvirkning af vandløb mv. i forbindelse med regnskyl.

4.2.9 Transport

Mellem Stenagervej 16 og Nyborgvej 10, som hver især betragtes som separate ejendomme, er der etableret en markvej. På denne vej transporteres smågrise fra Nyborgvej 10 til Stenagervej 16.

Al foder blandes på Nyborgvej 10 og pumpes til Stenagervej 16 i en underjordisk ledning, der løber parallelt med vandforsyningen fra Nyborgvej 10.

Transport af grise fra Stenagervej 16 foregår via udkørslen til Stenagervej.

Transporterne sker typisk i dagtimerne. Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Tabel 11. Antal transporter, oplyst af ansøger (forventede antal transporter)

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Tilskudsfoder, fedt og fiskemel	0	0
Korn	0	0
Halm, mini bigballe	0	0
Sækkevarer samt bigballe	0	0
Fyringsolie/brændstof/gas	4	4
Smågrise til	26	78
Afhentning af slagtesvin	52	52
Afhentning af døde dyr	52	52
Gyllekørsel	190	390
Affald (husholdning)	26	26
Øvrige	20	20
Transporter i alt	370	622

Antallet af transporter er forventede. Transport af gylle til arealerne med traktor med 25 m³ ad gangen. Ca. 2000 m³ vil transporteres med lastbil aftalearealer i Vejle Kommune.

Der vil normalt blive udbragt husdyrgødning i april og maj måned.

Adgangen til ejendommen sker ad offentlig vej samt via privatvej mellem Stenagervej 16 og Nyborgvej 10.

I forbindelse med udvidelsen af besætningen vil der blive flere transporter til og fra ejendommen, antallet øges proportionalt med besætningens udvidelse.

Størsteparten af transporterne sker indenfor tidsrummet kl. 6-19, mens der i forbindelse med høst og udbringning af husdyrgødning vil kunne forekomme transporter i aften- og nattetimerne.

Vurdering

En del af transporten af gylle foregår i lastbil, og dermed vurderes at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gene trafikken og naboer. Det er Hedensted Kommunes vurdering, at transport til og fra husdyrbruget er indenfor rammerne af, hvad der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse, samt at det ikke vil være til væsentlig gene for trafikken og naboer.

4.2.10 Energi- og vandforbrug

Energi

Energiforbruget i nudrift og efter ansøgningen forventet:

Tabel 12. Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
El	60.000 kWh	125.000* kWh
Fyringsolie stuehus	0 l	0 l
Fyringsolie stald	5.000 l	0 l
Dieselolie – ingen area- ler drives fra ejendom- men	0 l	0 l

*) Beregnet for almindelig drift (lys, ventilation m.v.) derudover vil der være et strømforbrug til drift af gyllekølingsanlæg og varmegenindvinding.

Energiforbruget bliver fjernaflæst hver måned, og ansøger får hver måned tilsendt en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug.

Stuehuset opvarmes med varmegenindvinding fra stalden. Staldene opvarmes nu med oliefyr. Når udvidelsen er fuldt gennemført vil varme fra gyllekøling anvendes til opvarmning af både boliger og stald samt til varmt vand begge steder.

Vand

Stenagervej 16 forsynes med vand fra boring på Nyborgvej 10.

Der er ingen måler på vandboringen eller på forsyningsledningen til Stenagervej 16.

Tabel 13. Anslået vandforbrug, baseret på normtal

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand *)	6000 m ³	12.400 m ³
Vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v. *)	400 m ³	825 m ³
Rengøring af markmaskiner	0 m ³	0 m ³
Sprøjtning, markbrug	0 m ³	0 m ³

*) Beregnet efter normtal

For hvert hold der leveres vil den tomme stald blive sat i blød med koldt vand. Derefter vaskes stalden med højtryksrensere og koldt vand.

Der er i nudrift etableret overbrusningsanlæg i bygning 7. Tilsvarende vil der etableres overbrusning i bygningerne 8 og 9. Overbrusningsanlægget benyttes til definition af gødeområde og til iblødsætning af staldene før vask.

Vurdering

Det er kommunens vurdering, at der vil blive gjort tilstrækkeligt i forhold til at monitere og begrænse energiforbruget.

Der er ligeledes foretaget vandbesparende tiltag. Der stilles vilkår om at, der skal opsættes vandur og at vandforbruget i ansøgt drift skal følges via aflæsninger, hvormed der er mulighed for at opdage eventuelle lækager eller andre uregelmæssigheder.

Se endvidere BAT-afsnit 4.5.4.

4.3 Arealer

4.3.1 Drift af arealer

I miljøgodkendelsen indgår i alt 484,78 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Derudover er der 168,84 ha med gylleaftaler. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 3.

Harmoniarealerne fremgår af nedenstående tabel.

Table 14. Harmoniarealer

	Matr. areal (ha)	Heraf udbringningsareal (ha)
Ejet areal, Stenagervej 16, 7160	185,57	169,01
Ejet areal, Nyborgvej 10, 7160	60,36	59,14
Ejet areal, Ådalsvej 50B, 7160	38,04	36,96
Forpagtet areal, Stenagervej 5, 7100	-	7,12
Forpagtet areal, Stenagervej 7, 7100	-	1,81
Forpagtet areal, Nyborgvej 13, 7100	-	19,51
Forpagtet areal, Ødemarksvej 6, 7100	-	1,95
Forpagtet areal, Ødemarksvej 8, 7100	-	2,70
Forpagtet areal, Ødemarksvej 7, 7160	-	4,49
Forpagtet areal, Ølholm Bygade 40, 7160	-	58,15
Forpagtet areal, Ødemarksvej 2, 7100	-	5,29
Forpagtet areal, Hvolgårdsvej 35, 7160	-	17,23
Forpagtet areal, Vindelevvej 7, 7300	-	101,42
Aftale om overførsel af husdyrgødning Hans Ove Pedersen, Hvolgårdsvej 32, 7160	-	15,65
Aftale om overførsel af husdyrgødning Thorkild Bech, Nyborgvej 2, 7160	-	19,62
Aftale om overførsel af husdyrgødning Erling Davidsen, Kollerupvej 15, 7300	-	107,44
Aftale om overførsel af husdyrgødning, Anders M. Mogensen, Hygumvej 14, 7300	-	26,13
I alt	-	653,62

Det er i ansøgningen oplyst, at der anvendes standardsædskifte S2 på alle ejede og forpagtede jorde med JB 6 og JB7. På markerne 109-0, 110-0, 111-0, 112-0 og 113-0, som er JB 3, anvendes S4. Det vil sige, at beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er baseret på sædskifte S2 og S4. Sædskifterne refererer til Miljøstyrelsens notat om Standardsædskifter og referencesædskifter²¹.

²¹ Miljøstyrelsens notat vedr. standardsædskifter og referencesædskifter af 8/2/2012.

Med den ansøgte svineproduktion vil der tilføres i alt 58.242 kg N og 12.900 kg P til arealerne. Der overføres til gylleaftaler hhv. 208,3 DE med 18.857 kg N og 4.164 kg P, se afsnit 4.3.5. Der er stillet vilkår om, at minimum 208,3 DE skal overføres til gylleaftalearealerne og indholdet af næringsstoffer, jf. vilkår 34.

Dyretrykket ved fuld produktion (626,5 DE) samt fraførsel af gødning fra minimum 208,3 DE til gylleaftalearealer, vil medføre et harmoniforhold på 1,31 DE/ha på ejede og forpagtede arealer. Harmonikravet på 1,4 DE/ha er således opfyldt.

Af det samlede udbringningsareal er 351,7 ha beliggende i Vejle Kommune, som har vurderet disse arealer. 217,9 ha af arealerne er ejede/forpagtede arealer. Vejle Kommune har på baggrund af vurdering af arealerne i forhold til grundvand, overfladevand, natur mv. vurderet, at der er behov for at stille vilkår om en bræmme i forbindelse med dyrkingen af disse ejede/forpagtede arealer. Vejle Kommunes vurdering af aftalearealerne fremgår af afsnit 4.3.5.

Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen på bedriften kan ses i følgende tabel, hvor det kan ses, at produktionen i dag på 4 ejendomme koncentrerer ned på 2 ejendomme med en væsentlig udvidelse af Stenagervej 16.

Table 15. Gødningsproduktion i nudrift og ansøgt drift

Nudrift					Ansøgt				
Ejendom	N	P	DE	Data-grundlag	Ejendom	N	P	DE	Data-grundlag
Stenagervej 16					Stenagervej 16				
9.000 sl.s. 30-100-delv.spg.	19.351,55	4.819,66	222,10	IT-ansøgning	18.600 sl.s. 30-118-delv.spg.	56.715,88	12.521,95	626,50	IT-ansøgning
Nyborgvej 10				Tilladelse	Nyborgvej 10				Tilladelse
18.000 sm.g. 7,2-30	8.476,20	2.160,60	83,10	NP norm	18.000 sm.g. 7,2-30	8.476,20	2.160,60	83,10	NP norm
5.150 sl.s. 30-102-fuldspg.	11.907,00	2.381,40	132,30	NP norm	5.150 sl.s. 30-102-fuldspg.	11.907,00	2.381,40	132,30	NP norm
Nyborgvej 13				Tilladelse	Nyborgvej 13				
3.200 sl.s. 30-102-fuldspg.	7.398,00	1.479,60	82,20	NP norm	Nedlægges	0,00	0,00	0,00	
Haugevej 21				Tilladelse	Haugevej 21				
4000 sl.s. 30-102-fuldspg.	9.243,00	1.848,60	102,70	NP norm	Nedlægges	0,00	0,00	0,00	
Bedriftstotal	56.375,75	12.690,00	622,40			77.099,08	17.063,95	841,90	
Andre ejendomme end Stenagervej 16	37.024,20	7.870,20	400,30		Andre ejendomme end Stenagervej 16	20.383,20	4.542,00	215,40	

Alternativer

Der søges i ansøgningen om 2 alternativer, idet der som alternativ 1 søges om anvendelse af rågylle på ejede, forpagtede samt aftalearealer svarende til harmonikrav.

I projektet med rågylle indgår gylleaftaler med ca. 40% af udbringningsarealet, så derfor kan det komme på tale at reducere brugen af aftalearealer og i stedet anvende gylleseparation for at mindske behovet for harmoniarealer.

Derfor er der vurderet et alternativ, som indeholder separation af gyllen fra ejendommen og de andre ejendomme på bedriften. Separation er en teknik, der almindeligvis anvendes, hvis harmonikravet er svært at overholde, eller at der ønskes fjernet fosfor fra gyllen inden udbringning på arealerne.

Alternativ 1. Anvendelse af rågylle på arealerne

Der søges om anvendelse af rågylle på i alt 653,6 ha, på ejede, forpagtede samt aftalearealer.

Beregninger er indsendt i Husdyrgodkendelse.dk via skema 30598.

Alternativ 2. Gylleseparation, væskefraktion på arealerne

Beregninger er indsendt som fiktiv ansøgning i skema 19936 i Husdyrgodkendelse.dk.

Ved separation deles gyllen i 2 fraktioner benævnt fiberfraktion - som er en fast fraktion - og en væskefraktion. Fiberfraktionen planlægges afgivet til et fælles biogasanlæg, da denne fraktion indeholder et stort gaspotentiale. Væskefraktionen beholdes på bedriften til udbringning på egne, forpagtede og gylleaftalearealer. Væskefraktionens indhold af kvælstof og reduceret fosfor er umiddelbart let tilgængelige for planterne.

I nedenstående tabel ses gødningsproduktionens størrelse og anvendelsen af de 2 fraktioner i separationen.

Tablet 16. Gødningsproduktion ved gylleseparationsanlæg

Gylle og separeret gylle	kg N	kg P	Antal DE
Produceret, Stenagervej 16	56.715,88	12.521,95	626,50
Produceret, Nyborgvej 10	20.383,20	4.542,00	215,40
Produceret i alt	77.099,08	17.063,95	841,90
Afsat til biogasanlæg	15.419,80	5.460,46	327,96
Væskefraktion til fordeling på egne/forpagtede og aftalearealer	61.679,28	11.603,49	513,94

Til den samlede gylleproduktion på 841,90 DE anvendes gylleseparationsanlæg, hvorfra fiberfraktionen på 327,96 DE afsættes til biogas. Væskefraktionen fordeles på ejendommens arealer, svarende til 512,94 DE.

I det beregnede alternativ med gylleseparation er der projekteret med en gylleseparator af mærket Sepcom, som forventes at kunne bortseparere 20% kvælstof og 32% fosfor over i fiberfraktionen. Derved reduceres kravet til harmoniarealer med ca. 30%. Udnyttelsesprocenten af væskefraktionen forventes at kunne være 83% udnyttelse af kvælstoffet.

4.3.2 Hensyn til grundvand

En del af udbringningsarealerne ligger i drikkevandsområder (OSD Hedensted-Tørring Lindved-Hedensted og Givskud områderne).

Der ligger 3 marker, markerne 107-0, 110-0 og 111-0, i grundvandsområder udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde ved Ølholm By.

For alternativ 1, anvendelse af rågylle er følgende beregnet:

Mark 107-0 er i jordbundsklasse JB6 og har en udvaskning på 47 mg nitrat/liter. Markerne 110-0 og 111-0 har en udvaskning på 60 mg nitrat pr. liter, men ingen stigning til ansøgt drift. Dermed øges belastningen ikke på

arealerne, hvilket opfylder kravet til nitratfølsomme grundvandsområder, hvor der ikke foreligger en indsatsplan.

For alternativ 2, anvendelse af gylleseparationsanlæg er følgende beregnet: Mark 107-0 er i jordbundsklasse JB6 og har en udvaskning på 46 mg nitrat/liter. Markerne 110-0 og 111-0 har en udvaskning på 56 mg nitrat pr. liter, men faldt til ansøgt drift på mellem -1 og -4 mg nitrat pr. liter. Dermed øges belastningen ikke på arealerne, hvilket opfylder kravet til nitratfølsomme grundvandsområder, hvor der ikke foreligger en indsatsplan.

En del af arealerne ligger i indvindingsoplandet for Ølholm og Uldum Vandværker.

Vandboringer til Ølholm Vandværker ligger i Ølholm By, og nærmeste mark ligger 80 meter fra boringerne. Det er planen på sigt at vandværkets boringer flyttes ud for byen.

Vurdering

Der er stillet vilkår om, at der på de pågældende arealer maksimalt må udbringes 1,31 DE/ha.

Det er Hedensted Kommunes vurdering, at der med det stillede vilkår er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet, og at grundvandet i Ølholm- og Uldum-områderne ikke vil blive påvirket væsentligt som følge af det konkrete projekt.

Flere ejendomme i området har egne vandboringer, men det vurderes, at disse placeringer medfører overholdelse af 10 meters afstandskrav til boringer, hvormed det vurderes, at risiko for forurening af boringen er tilstrækkeligt minimeret.

4.3.3 Hensyn til overfladevand

Alle ejede og forpagtede arealer i Hedensted Kommune (ca. 267 ha) afvander via Gudenåen til Internationalt Naturbeskyttelsesområde, habitatområde nr. 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. Udpegningsgrundlag²² for Habitatområde nr. 14 er blandt andet "Kystlaguner og strandsøer", som er en prioriteret naturtype.

Arealerne afvander ligeledes til Habitatområde nr. 48 "Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå". Habitatområde nr. 48 har blandt andet følgende prioriterede naturtyper som udpegningsgrundlag "Kalkrige moser og sumpe med hvas avneknippe", "Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "Skovbevoksede tørvemoser" og "Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld". Randers Fjord rummer også EF-Fugle-beskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11, "Dele af Randers og Mariager Fjorde og havet udfor". Grundlaget for udpegningen er forskellige andefugle og hyppige forekomster af sjældne fisk som majsild, stavsil og havlampretter og den lille hvalart marsvin.

Gudenåens opland udgør langt størstedelen af oplandet til Randers Fjord. Randers Fjords samlede opland er ca. 3250 km², mens oplandet til Gudenåen er ca. 2600 km². Andelen af landbrugsjord i oplandet til Randers Fjord udgør 70 %. Husdyrtætheden er 0,8 DE/ha (beregnet i forhold til det samlede blokareal), hvilket er lidt større end landsgennemsnittet på 0,7 DE/ha²³.

²² "Oversigt over Habitatområdernes udpegningsgrundlag - 1/7 2010" af By- og Landskabsstyrelsen, J.nr. BLS-2129-00039

²³ Oplysninger fra www.vandognatur.dk/Emner/Vandomraader

Målsætningen for Gudenå systemet og Randers Fjord er ikke opfyldt. Risikoanalysen i forbindelse med Basisanalysen, har vist, at Randers Fjord er i risiko for ikke at opfylde miljømålene i 2015. Årsagen hertil er især en for stor tilførsel af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) fra land. Basisanalysen for Gudenå / Randers Fjord området viser, at for at opnå miljømålene i vandområderne, skal der gennemføres en række supplerende foranstaltninger, der reducerer de menneskeskabte påvirkninger af vandområderne. For at sikre målopfyldelse i kystvandene er det nødvendigt at reducere tilførslen af næringsstoffer. Det gælder først og fremmest den vandbårne tilførsel af næringsstoffer, hvor der især er behov for en indsats, der reducerer næringsstofftilførslerne fra landbrugsdriften.

Overfladevand - vandløb

Mark 101-0 og delvist mark 101-1 grænser mod øst op mod Ølholm Bæk, se figur 1. Der er registreret enkelte steder med erosionstruede områder mod bækken. Der pågår pt. motorvejsbyggeri og dertilhørende jordflytning på pågældende areal. Ved reetablering af dyrkningsareal skal gældende bræmme-regler overholdes.

Vindelev Bæk løber mellem mark 020-0, 021-0 og 005-0. Der er på arealerne mod vandløbet flere steder registreret erosionstruede områder samt lavbundsområde. Der er ved besigtigelse konstateret 3-4 m brede slåede græsbræmmer samtidig med at udbringningsarealerne har bred flad fod i forhold til bækken, og dermed vurderes der ikke at være risiko for overfladeafstrømning til Vindelev Bæk.

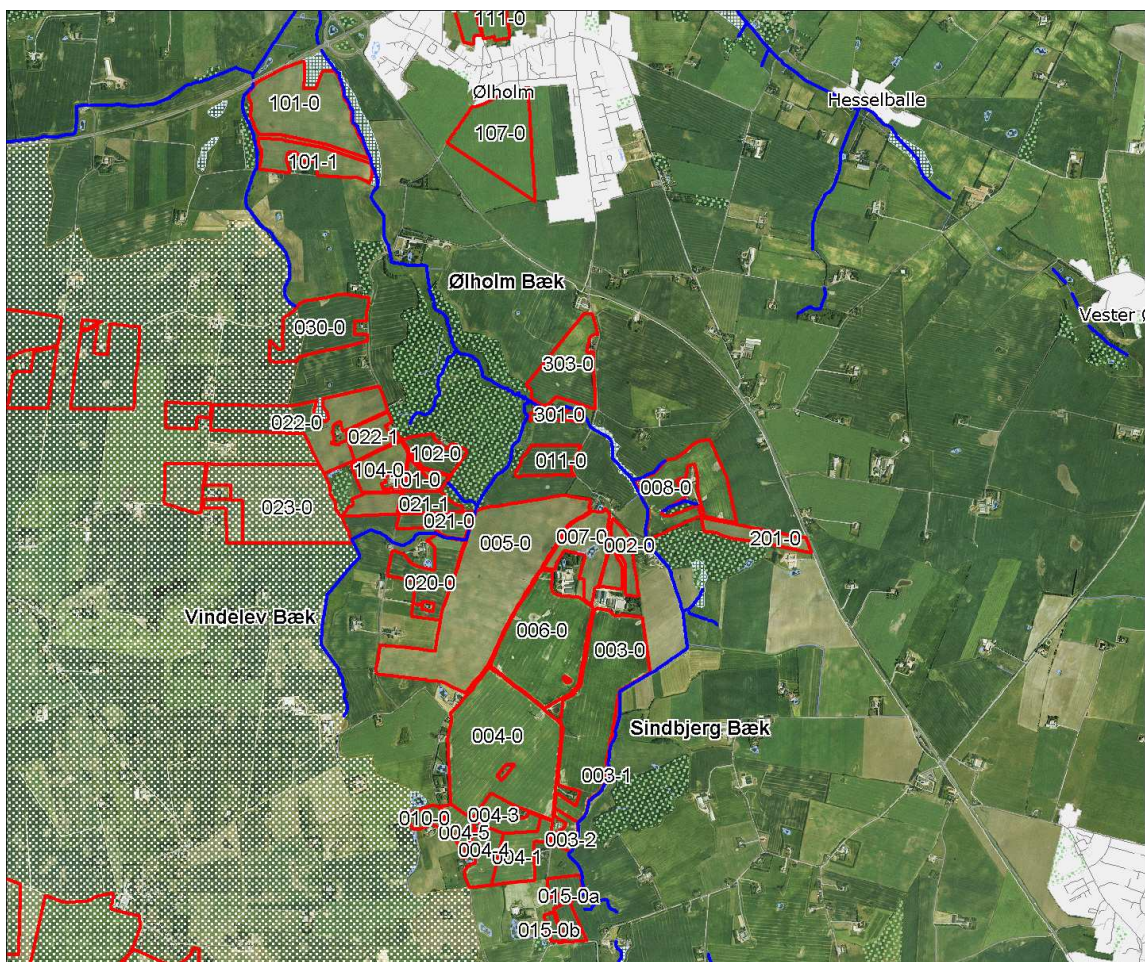
Mark 008-0 grænser mod Sindbjerg Bæk på den sydvestlige side, hvor der er registreret skrånende og erosionstruede områder samt lavbundsområde mod bækken. Det vurderes, at der skal etableres en 10 meter bræmme mod Sindbjerg Bæk, men da det forventes at lov om randzoner træder i kraft, vil beskyttelsen på den baggrund være opfyldt. I den nordlige del af markens strækning mod bækken har der tidligere været et § 3-beskyttet engområde. Med reetablering af bræmmer vurderes der mulighed for at engområdet ligeledes kan reetableres. Vedr. vurdering af øvrig natur se afsnit 4.3.4. Mod nord ligger mark 008-0 mod et tilløb til Sindbjerg Bæk. Tilløbet tørrer ud om sommeren, men er omfattet af de gældende bræmmeregler.

Dele af mark 003-0 samt 003-1, 003-2 ligger mod Sindbjerg Bæk, hvor der ligeledes er registreret skrånende og erosionstruede områder samt lavbundsområde mod bækken. De lovkrævede bræmmer vurderes dog at udgøre tilstrækkelig beskyttelse.

Mark 015-0a grænser også delvist mod øst op af Sindbjerg Bæk, men arealet er fladt og vurderes uproblematisk i forhold til afstrømning.

Vindelev Bæk, Sindbjerg Bæk og Ølholm Bæk har alle en målsætning om god økologisk tilstand.

Der er enkelte skrånende og registrerede erosionstruede områder på andre arealer, men disse er ikke beliggende i nærheden af vandløb, søer eller natur.

Figur 3. Arealer markeret med rød, vandløb er vist med blå.

De øvrige ejede/forpagtede arealer grænser ikke direkte ned til vandløb eller ligger i en afstand, hvor der vurderes at kunne være en påvirkning af marken på vandløb.

Overfladevand - fosfor

Den lovbestemte beskyttelse af vandområder mod fosfor er rettet mod oplande, der afvander til fosforbelastede Natura 2000-havområder. Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse. Indenfor disse oplande, er den lovbestemte indsats rettet mod drænedede lerjorde og lavbundsarealer.

Ejede og forpagtede arealer (med undtagelse af 107-0, 109-0, 112-0 og 113-0) ligger ifølge statens beskyttelsesniveau i fosforklasse 1-3 indenfor oplandet til et meget sårbar natura 2000-område Randers Fjord, og derfor skal statens beskyttelsesniveau for fosfor være opfyldt.

For fosforklasse 1 gælder at arealer på drænedede lerjorder med fosfortal mellem 4,0-6,0, må fosforoverskuddet maksimalt øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug. Kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i ansøgt drift.

For fosforklasse 3 gælder at arealer på drænedede lerjorder med fosfortal over 6,0, skal der være fosforbalance.

Størstedelen (232 ha) af de ansøgte arealer er lerede jorde (JB6 og JB7), hvoraf 10,7 ha ligger i fosforklasse 2, jf. statens kortmateriale, heraf ligger dele af markerne 003-0, 003-1, 003-2, 004-0, 004-3, 004-4, 004-5, 005-0, 008-0, 020-0 og 101-0 i fosforklasse 2, op til vandløb og markerne er drænet.

For fosforklasse 2 gælder for lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder, at fosforoverskuddet ikke må øges uanset fosfortal. Hvis overskuddet er for stort kan enten dyretrykket reduceres eller dyrene kan fodres fosforrestriktivt.

Der er benyttet data fra seneste version af sædskiftenotat, hvori der differentieres mellem fosforbortførsel i sædskifter og jordtyper. Fosfortal på arealerne er udleveret, men er ikke benyttet i beregninger, idet disse på baggrund af seneste viden om fosforbortførsel ikke er relevante.

Den totale sum af fosfor i gødningen opgjort til 12.900 kg P. Dette svarer til en tilførsel på 26,63 kg P/ha. Som nævnt er arealerne primært på lerjord (JB6-7) og kun en mindre andel på sandjord (JB 3). Standardsædskifte vil jf. Miljøstyrelsens notat om sædskifte²⁴ på lerjorde være S2 og på sandjorde være S4. Referencesædskiftet for den pågældende bedrift er ligeledes S2/S4. Fosforbortførsel fra hhv. S4-sædskifte på sandjord JB3 og S2-sædskifte på lerjord JB7 er 14,9kg P/ha og 25,7 kg P/ha jf. Skov- og Naturstyrelsens sædskiftenotat om fosforbortførsel i Standardsædskifter sædskifte²⁵, og vil i forhold til fordelingen af den to jordtyper give en gennemsnitlig bortførsel på 25,38 kg P/ha. Dette resulterer i et gennemsnitligt overskud på 1,25 kg P/ha.

I husdyrgodkendelse.dk er der for alternativ 1 med anvendelse af rågylle på alle arealer anvendt et dyretryk på 1,31 DE/ha, som giver et gennemsnitligt fosforoverskud på 1,25 kg P/ha.

For alternativ 2 ved anvendelse af separationsanlæg er der i IT-ansøgnings-systemet er anvendt et dyretryk på 1,06 DE/ha (al væskefraktion), som giver et fosforunderskud på -3,4 kg P/ha.

Krav til fosforoverskud er, jf. beregningen i Husdyrgodkendelse.dk overholdt.

Jf. ovenstående afsnit om vandløb er der stillet vilkår om bræmmer på arealer der ligger vandløbsnære. Disse bræmmer vil ligeledes bevirke, at afstrømningen af fosfor via overfladeafstrømning fra de vandløbsnære arealer begrænses.

Overfladevand – kvælstof

Den lovbestemte beskyttelse af vandområder mod nitrat er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder²⁶. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3" er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar eller tilsvarende tiltag end de generelle regler giver mulighed for. Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget de nitratfølsomme områder.

Udbringningsarealerne tilhørende Stenagervej 16 ligger i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som opland til kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Men arealerne er ikke beliggende i området udpeget som nitratklasse område.

Der er i husdyrloven udlagt nitratklasser i oplandet til Randers Fjord. Arealerne med nitratklasser udgør dog kun en meget lille andel af hele Randers Fjords opland. Årsagen hertil er dels, at jorden er mere sandet og dels at der i oplandet er mange søer, hvori der sker en del kvælstofreduktion, således at

²⁴ Miljøstyrelsens notat vedr. standardsædskifter og referencesædskifter af 8/2/2012.

²⁵ Miljøstyrelsens notat vedr. Fosforbortførsel med afgrøder i standardsædskifter af 9/5/2011

²⁶ Natura2000 er en generel betegnelse for beskyttet natur. Alle internationale beskyttelsesområder er samtidig også Natura2000 område.

den totale kvælstofreduktion kommer over 75 %. Arealerne tilhørende Stenagervej 16 ligger i område med reduktionspotentiale²⁷ for nitrat på over 75 %.

Med det stillede vilkår om maksimal tilførsel med husdyrgødning pr. ha, svarende til 1,4 DE/ha, vil udvaskningen reduceres ud fra de generelle regler for gødningstilførsel. Udvasningen til overfladevand er ifølge husdyrgodkendelse.dk i alternativ 1 (rågylle) beregnet til 49,3 kg N/ha, hvor kravet er 49,7 kg N/ha og for alternativ 2 (gylleseparation) til 48,0 kg N/ha, hvor kravet er 49,3 kg N/ha.

De lovbestemte krav til kvælstofudvaskningen er, jf. beregningen i husdyrgodkendelse.dk, overholdt.

Vurdering af om projektet i sig selv og i kumulation med andre projekter
Som følge af, at Randers Fjord er internationale naturområde, skal kommunen, før der træffes afgørelse, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt²⁸. Hvis en sådan påvirkning på baggrund af objektive kriterier ikke kan udelukkes, skal der foretages en miljøkonsekvensvurdering.

Natur- og Miljøklagenævnet bemærker som standard i afgørelser meddelt i december 2010 og marts 2011 omhandlende netop vurdering af udvaskning til overfladevand, at vurderingen af den mulige påvirkning af vandoplade, der hidrører fra kvælstofudvaskning, kan ske i overensstemmelse med retningslinjerne i Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Det fremgår af denne vejledning, at et projekt ikke, som følge af nitratudvaskning, kan medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder internationale naturbeskyttelsesområder samt yngle- og rastepladser for beskyttede arter, når visse nærmere angivne forudsætninger (afskæringskriterier) er opfyldt – bl.a. at antal DE i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, ikke har været stigende siden 1. januar 2007. En yderligere forudsætning er, at nitratudvaskningen fra det ansøgte er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland – dog mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning, hvis afvanding sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Miljøstyrelsens afskæringskriterier

Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug (WIKI-vejledningen) rummer afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven²⁹. Ifølge vejledningen vil et projekt ikke som følge af nitratudvaskning medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder og levesteder og yngle- og rastepladser for beskyttede arter, når vejledningens afskæringskriterier er overholdt.

²⁷ Et reduktionspotentiale fortæller hvor meget kvælstof der forventes at blive omdannet eller fjernet fra vandet, inden det når ud i Randers. Jo større procentvis reduktionspotentiale, jo bedre for vandmiljøet. Reduktionspotentialekortet lavet af Danmarks Miljø Undersøgelser kan ses på www.mst.dk under landbrug.

²⁸ Jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, nr. 2.

²⁹ Vejledning oprindeligt udsendt som bilag til Nyhedsbrevet Husdyrgodkendelse nr. 10 af 24. juni 2010. "Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" med senere ændringer

Afskæringskriterierne er:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette indtages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv:

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Nedenstående vurdering gælder for samtlige arealer, da alle udbringningsarealer er beliggende i samme opland.

Ad. Pkt. 1.

Miljøstyrelsen har i februar 2012 offentliggjort et kortmateriale, der viser udviklingen i antallet af dyreenheder i de forskellige kystvandoplande fra 2007 til og med 2011. Ifølge den medfølgende vejledning³⁰ er der foretaget en omregning af antal dyreenheder, for at tage højde for de ændringer i beregningen af dyreenheder, der er sket indenfor perioden.

Alle arealer i nærværende miljøgodkendelse er beliggende i vandoplandet til Randers Fjord, hvori der jf. nævnte kortmateriale er sket et fald i antallet af dyreenheder med ca. 5,2 % fra 2007 til 2011.

Hedensted Kommune har ikke kendskab til andre kilder, der kan have medført en øget nitratudvaskning til Randers Fjord indenfor nævnte årrække udover husdyrbrug. Dermed vurderes pkt. 1 i nævnte vejledning fra Miljøstyrelsen for overholdt, og projektet vurderes ikke i kumulation med andre projekter at påvirke habitatområdet negativt.

Ad. Pkt. 2A.

Randers Fjord vurderes ikke at være et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret vandområde. Hedensted Kommune skal således vurdere, hvorvidt nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland.

Til beregning af nitratudvaskningen fra det ansøgte, der stammer fra husdyrgødningen, beregnes forskellen mellem den ansøgte produktion inklusiv husdyr og nudrift, hvor der ikke anvendes husdyrgødning. Ud fra beregningsan-

³⁰ " Supplement til den digitale husdyrvejledning om Kommunernes opgørelse af dyretryk", Miljøstyrelsen, den 28. februar 2011.

visningen i "Bilag til Vejledende notat om afskæringskriterier"³¹ er det i Farm-N beregnet, at nudrift uden husdyrgødning resulterer i en kvælstofudvaskning på 44,5 kg N/ha. Denne beregning repræsenterer altså en situation, med konventionel drift uden husdyrgødning, men med handelsgødning.

I vandplanen for Randers Fjord³² er den samlede årlige vandbårne stofafstrømning, også angivet som "Nuværende påvirkning 2005-2009" fra oplandet til Randers Fjord oplyst at være 2.878 ton N/år.

Beregning af kvælstofbidraget fra husdyrgødning i den ansøgte produktion, jf. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug/Arealer/Nitrat (overfladevand):

Reduktion gennemsnitlig i %.:	0,88
Areal til udspredding i alt: ha	266,5
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år: 49,3 (i Husdyrgodkendelse.dk) – 44,5 (i FarmN)	4,8
Samlede påvirkning til området, kg/år: 266,5 ha*4,8 kg N/ha/år* (1-0,88)	154
Ansøgte kvælstofbidrag (fra husdyrgødning) af samlede kvælstofbidrag til området, i pct. (154/2878000x100)	0,005%

Dermed er den samlede udvaskning væsentlig under kravet om maksimalt 5 %, hvormed pkt. 2 i nævnte vejledning fra Miljøstyrelsen vurderes for overholdt, og projektet vil derved ikke i sig selv påvirke habitatområdet negativt.

Vurdering

Efter gennemgang af orthofoto samt ved besigtigelse af udvalgte vandløbsstrækninger er det vurderet, at de generelle regler om bræmmer langs vandløbene er tilstrækkelige til at beskytte vandløbene mod overfladeafstrømning.

Med hensyn til fosfor, er det kommunens vurdering, at det ansøgte resulterer i et så lavt fosforoverskud, at der ikke er risiko for væsentlig fosforpåvirkning af overfladevandet, og derfor ikke vil kunne være ophav til negative påvirkninger af de internationale naturbeskyttelsesområder, som arealerne ligger i oplandet til. Ligeledes vurderer Hedensted Kommune at, de tidligere beskrevne bræmmer vil beskytte vandmiljøet tilstrækkeligt mod overfladeafstrømning.

Samtidig vurderes at Randers Fjord og dermed Habitatområde nr. 14 ikke vil blive påvirket af projektet, idet alle arealer ligger i område med reduktionspotentiale over 75 %. Områdets høje reduktionspotentiale medfører en tilstrækkelig reduktion af kvælstof fra arealerne til at de vandområder, som arealerne ligger i oplandet til, og som er internationale naturbeskyttelsesområder, ikke vil blive belastet væsentligt med kvælstof, jf. Miljøstyrelsens afskæringskriterier.

Det er Hedensted Kommunes vurdering, at de lovbestemte krav til fosfor og kvælstof til overfladevand er overholdt. Dermed vurderes, at der ikke som følge af udvidelsen, er risiko for en væsentlig påvirkning af overfladevandet med kvælstof og fosfor i Internationale Naturbeskyttelsesområder.

³¹ Udsendt 1. gang med Miljøstyrelsens Nyhedsbrev nr. 10 af 24. juni 2010 og senest opdateret i Wiki-vejledningen.

³² Vandplan for Randers Fjord, tabel 2.4.8. Niveauet for det samlede Randers Fjords opland er 3.457.000 kg N, dog er der to mindre vandoplande, som ikke afvander til Randers Fjord. Den procentvise størrelse af disse områder i forhold til Randers Fjord oplandet er anvendt som reduktionsfaktor i beregningen af den aktuelle udvaskning.

4.3.4 Hensyn til natur

I forbindelse med ansøgningen er der vurderet på marker, der ligger i tilknytning til naturområder, der er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3³³.

Der er i tilknytning til arealerne flere søer. Efter en vurdering via orthofoto er det vurderet, at disse er beskyttet tilstrækkeligt ved det generelle krav om 2 m bræmmer, se også vurdering under afsnit 4.2.4.

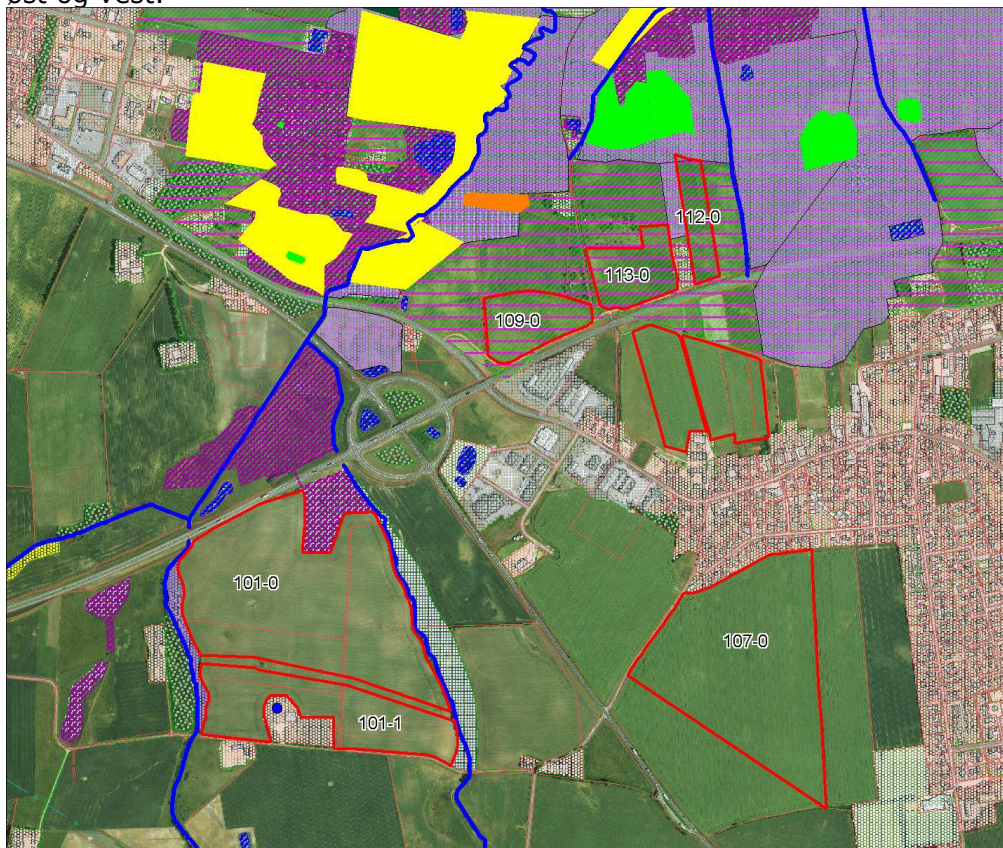
Markerne 109-0, 112-0 og 113-0 ligger indenfor EF-fuglebeskyttelsesområdet og EF-habitatområdet "Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær", og har ved ekstensiv drift potentialet til at kunne udvikle sig som Natura 2000-natur. Se figur 4.

Engen nord for udbringningsarealet 112-0 indeholder fredede orkideer, som ved eutrofiering vil blive udkonkurreret af hurtigtvoksende græsser. Arealet er relativt lavtliggende og udbringning på arealet vil kunne påvirke de omkringliggende § 3-enge i ugunstig retning

Da arealet samtidig ligger mindre end 100 meter fra naturtype som er udpegningsgrundlag for habitat, tidvis våd eng i god tilstand, vurderes at der skal ske nedfældning eller alternativt syretilsætning af gylle udbragt på arealet.

Nord for mark 101-0 og langs vestsiden af begge marker ligger engområder, der ikke er truet af gødskning på arealerne. Ved besigtigelsen er der konstateret flere sprøjteskader i vegetationen udenfor markerne mod vest, nord og østsiderne.

Markerne 101-0 og 101-1 udgør pt. arbejdsplads for motorvejsbyggeri, og der skal efter byggeriets ophør holdes afstand fra naturområde og vandløb mod øst og vest.

Figur 4. Naturområder ved udbringningsarealer. Blå = søer/vandløb, lysella = eng, mørkelilla = mose, lysegrøn(god)/gul(moderat)/orange(lav) = lysåben

³³ Lovbek. nr. 933 af 24. september 2009 om naturbeskyttelse

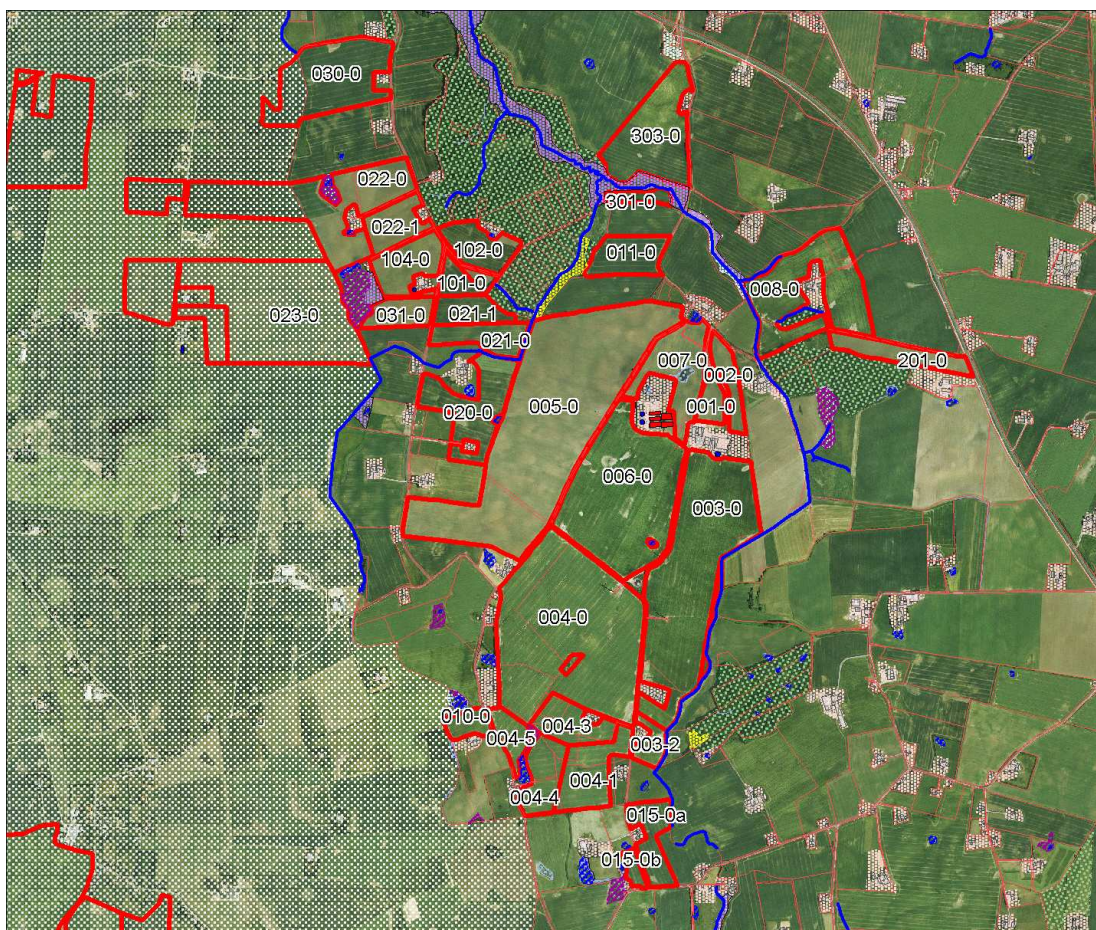
strukturtilstand - udpegningsgrundlag for Natura 2000 natur, lyserød skravering = fuglebeskyttelsesområde, lysegrøn skravering = habitatområde

Mark 006-0 er beliggende en sø inde på udbringningsarealet. Søen ligger højere end dyrkningsjorden, og der vurderes ikke at være risiko for eutrofiering i forbindelse med udkørsel af gødning. Søen er overgroet af træer. Se figur 5.

Syd for mark 005-0 ligger en sø 15 meter fra og højere end udbringningsarealet. Der er afløb fra søen i nordspidsen, og søen er meget næringsstofbelastet og domineret af dunhammer. Søen vurderes ikke at blive påvirket af udbringning af gødning.

Mellem markerne 005-0 og 020-0 ligger en sø, der er træovergroet, sommerudtørret, og med pil og rørgræs som den dominerende bevoksning. Der var på besigtigelsestidspunktet en del henkastet plastaffald på sø bredden.

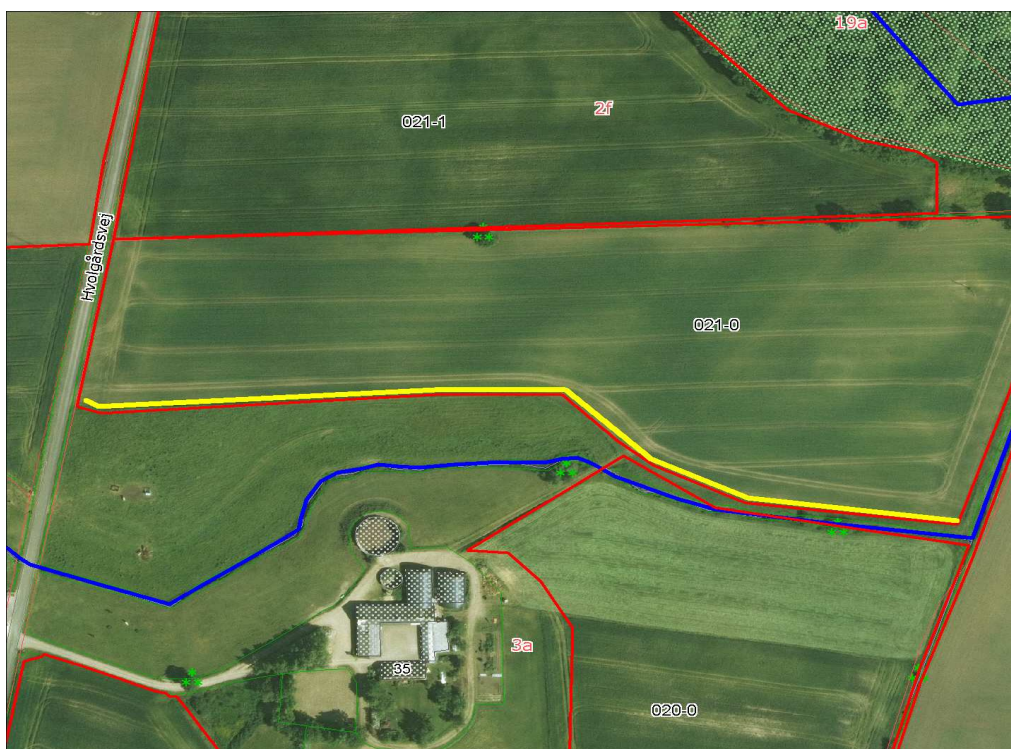
Nord for mark 020-0 er beliggende en sø på et afgræsset græsareal. Der er 6-7 meter mellem sø og udbringningsareal, og det vurderes ikke at sø og udbringningsareal ved høj vandstand vil kunne stå i ét. Søen er meget næringsrig og helt domineret af dunhammer og højt søgræs.

Figur 5. Naturområder ved udbringningsarealer. Blå = søer/vandløb, lyselilla = eng, mørkelilla = mose, gul = overdrev

Mark 021-0 ligger mod syd op ad kuperet græsningsareal med kødkvæg. Ved vandløbet i bunden er en § 3-eng med trævlekrone og skråningerne på nord-siden af bækken, især mod øst har karakter af § 3-overdrev med indslag af håret høgeurt. Der foretages ny registrering af § 3 naturbeskyttelse på arealet. Der dyrkes tæt mod hegn til græsningsarealet, og der er konstateret

sprøjteskader ved hegnet. Der vurderes at der skal etableres en 2 meter bræmme på hele den sydlige side af mark 021-0, se figur 6.

Figur 6. 2 meter bræmme på den sydlige del af mark 21-0 markeret med gult mod naturområde

Vest for mark 031-0 er et stort moseområde, som for nylig er opgravet i kanterne for at skabe åbent vand. Da søerne er nye, er de meget artsrige og renvandede med kun få klatter af trådalger. Svømmende vandaks og vandrøllike er dominerende. Der er 4-6 m bræmme og ikke behov for yderligere bræmme.

Mark 022-0 er lettere kuperet med en svag slugt, som er udyrket og som indeholder en meget fin mose/eng med mange positivarter og en meget varieret flora. Der er vigtigt at sikre naturområdet mod eutrofiering og mod tilgroning. Der er 3 m bræmmer omkring arealet og dyrkningsarealet er ret fladt. Der er ikke tegn på eutrofieringsskader.

På mark 008-0 er der fra skov og vandløb øst for marken voldsomme strømrender, forårsaget af stoppet dræn. I den nordlige del af markens strækning mod bækken har der tidligere været et § 3-beskyttet engområde. Med reetablering af bræmmer vurderes der mulighed for at engområdet ligeledes kan reetableres. Vedr. vurdering af bræmme forhold på marken, se afsnit 4.3.3.

Den sydvestlige del af mark 011-0 ligger direkte op til et overdrev, som er omtalt i afsnit 4.2.4. Det vurderes ikke at der er risiko for overdrevet ved udbringning på marken.

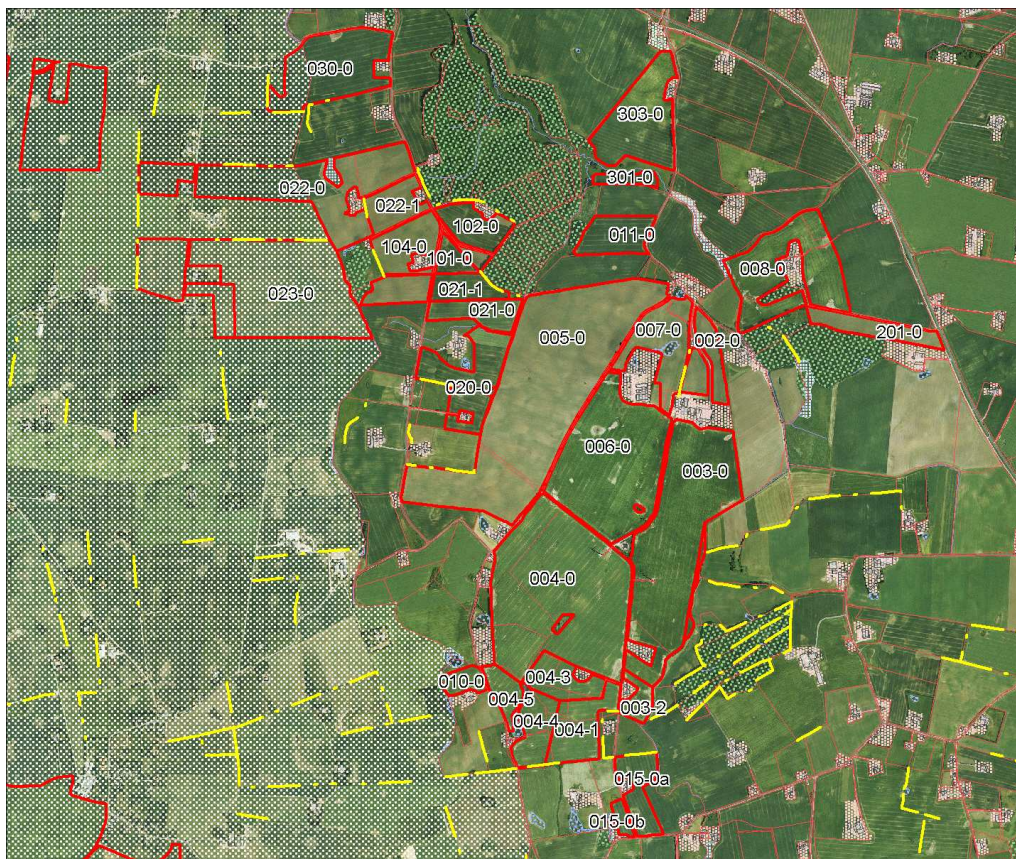
Vest for mark 015-0b er der i en afstand af 2-3 m en større sø på fladmark. Der er bræmmer med træer mellem sø og mark. Mod nord er afstand til sø ca. 10 m, og søen er omgivet af græsmark. Mellem markerne 004-4 og 004-5 er en stor meget næringsrig sø, dækket af gul åkande og stor bestand af karper. Der er 2-3 m bræmme til søen, og marken flader ud langs søen. Ingen af søerne vurderes at blive påvirket af udbringning på marken.

Nærmeste registreret artsdata er ved sø/mose beliggende syd for mark 022-0, som beskrevet i afsnit 4.2.4.

Diger

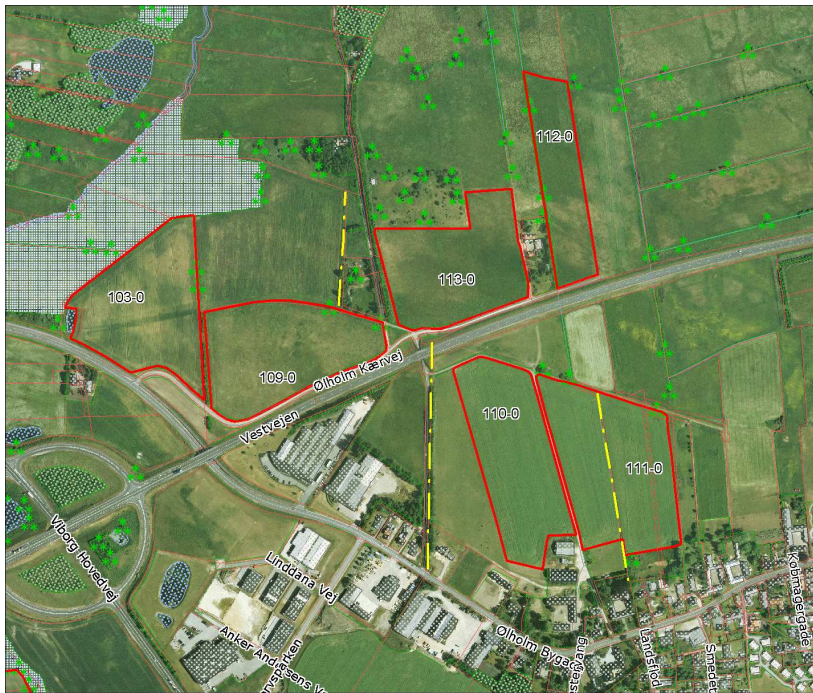
Diger er beskyttede ifølge Museumsloven³⁴. Der er registreret beskyttede diger i tilknytning til de ejede/forpagtede arealer.

Digerne, der er registreret i tilknytning til de ejede og forpagtede arealer er såkaldte udskiftningsdiger (samme ejerlav og sogn) og er godt 200 år gamle. (se figur 7 og 8).

Figur 7. Arealer markeret med rød, registrerede diger er vist med gul stiplede linje.

³⁴ Bekendtgørelse af museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006

Figur 8. Arealer markeret med rød, registrerede diger er vist med gul stiplede linje.

Der er på mark 111-0 et dige, der skærer gennem i marken. Se figur 8. Øvrige diger ligger i tilknytning til markerne.

Hvor der dyrkes tæt på diger, skal bruger være opmærksom på, at der ikke må pløjes i digefoden, at diget ved markdriften ikke må blive tilført gødning eller bliver påvirket af sprøjtemidler (direkte eller ved vinddrift), jf. museumsloven.

Vurdering

Med baggrund i besigtigelser, ovenstående vurderinger og med de stillede krav til bræmmer vurderer Hedensted Kommune, at der ikke er væsentlig risiko for ændret påvirkning af naturområderne og artsdata som følge af udbringning af husdyrgødning fra den ansøgte produktion.

4.3.5 Ejede og forpagtede arealer i Vejle kommune

Omfattet af godkendelsen er i alt 217,93 ha ejede og forpagtede arealer beliggende i Vejle Kommune og er derfor vurderet af Vejle Kommune:

Hovedparten af de ejede/forpagtede arealer ligger ifølge statens beskyttelsesniveau i fosforklasse 1-3 inden for oplandet til et meget sårbar Natura 2000-område Randers Fjord, og derfor skal statens beskyttelsesniveau for fosfor være opfyldt for disse marker.

En af markerne har risiko for, at der via overfladeafstrømning kan tilføres ekstra fosfor til overfladevand. Det drejer sig om mark 023-0. Marken ligger inden for oplandet til Randers Fjord. Endvidere ligger den i tilknytning til vandløbet Vindeløv Bæk, som er B1 målsat. Randers Fjord er Natura 2000-område, som er overbelastet med fosfor og meget kvælstofsårbart. Vejle Kommune vurderer, at dele af mark 023-0 er erosionstruet, og at der er risiko for, at fosfor via overfladeafstrømning eller erosion kan løbe ud i vandløbet nedenfor marken.

Vejle Kommune anmoder om, at følgende vilkår medtages i miljøgodkendelsen:

Der skal langs den sydlige kant af mark nr. 023-0, som vist på vedlagte kort, etableres en 20 m bred permanent dyrkningsfri bræmme³⁵.

Vejle Kommune konstaterer, at seneste data fra Jordbrugsanalyserne viser, at dyretrykket er faldende i oplandet til Randers Fjord og derfor vil der ikke være krav til bedriften om at indrette udvaskningen svarende til planteavl. Vejle Kommune forudsætter, at Hedensted Kommune på bedriftsniveau foretager vurderingen af, om udbringning af husdyrgødning fra projektet kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Der er derudover ikke behov for at stille særlige vilkår i forhold til grundvands- og naturinteresser.

Det kan oplyses, at der i kanten af flere marker er registreret beskyttede sten- og jorddiger. se vedlagte kortbilag.

Kopi af udtalelse fra Vejle Kommune er vedlagt som bilag 5.

4.3.6 Aftalearealer

I ansøgningen om miljøgodkendelse indgår ca. 168,84 ha gylleaftaleareal, hvoraf de 35,27 ligger i Hedensted Kommune og de resterende 133,76 ha i Vejle Kommune.

Aftalearealer i Hedensted Kommune

Mark 101-0, 102-0, 103-0 og 104-0, i alt 15,65 ha ejes og drives af Hans Ove Pedersen, Hvolgårdsvej 32, 7160 Tørring.

Mark 301-0, 302-0 og 303-0 og 303-0, i alt 15,35 ha ejes og drives af Thorkild Bech, Nyborgvej 2, 7160 Tørring.

Mark 201-0 på 4,27 ha ejes af Knud og Allan Knudsen, Nyborgvej 14, 7100 Vejle, og drives af Thorkild Bech, Nyborgvej 2, 7160 Tørring.

Aftalearealerne vurderes, for at afgøre hvorvidt de kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt, dvs. uden vilkår, eller om der vurderes at være risiko for væsentlig påvirkning af miljøet, hvorved der vil udløses krav om godkendelse efter § 16 i husdyrloven.

Grundvand

Markerne 302-0, 101-0, 102-0 og 104-0 ligger i drikkevandsområder (OSD Hedensted-Tørring Nørre Snede og Givskud områderne).

En del af arealerne ligger i indvindingsoplandet for Ølholm Vandværker.

Der er ikke registreret nitratsårbare områder, hvorfor det vurderes, at de generelle regler vil være tilstrækkelige til at beskytte grundvandet.

Overfladevand

Alle aftalearealer ligger i oplandet til Natura2000 områder, tilsvarende de ejede og forpagtede arealer. Der er ingen udpegninger af nitratklasser på aftalearealerne. For kvælstof gælder samme vurdering som for de ejede og forpagtede arealer, nemlig at pga. det høje reduktionspotentiale i området, vurderes der ikke at ville ske en påvirkning med kvælstof af Natura 2000 vandoplandene.

³⁵ På den dyrkningsfri bræmme må der hverken dyrkes, sprøjtes eller udbringes handels- eller husdyrgødning. Bræmmen skal enten: a) ligge uforstyrret hen, evt. med slåning af den naturlige vegetation en gang årligt, b) ligge i permanent græs, som slås som høslæt en gang årligt, eller c) ligge i permanent græs med ekstensiv græsning af kreaturer, dvs. med et maksimalt gennemsnitligt dyretryk på 0,8 DE/ha i perioden 1. maj - 1. oktober.

Som for de ejede og forpagtede arealer er der tale om oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Derfor er der behov for at afklare, hvorvidt der er aftalearealer, der ligger indenfor registreringen af fosforklasser.

Markerne 101-0, 102-0 og 104-0, 201-0 og 301-0 ligger ifølge Statens beskyttelsesniveau fosforklasse 1-3 indenfor oplandet til Natura 2000-område Randers Fjord.

Endvidere ligger dele af markerne 301-0 og 303-0 i fosforklasse 2 og marker er drænet. Tillige er mark 303-0 skrånende og erosionstruet, men ikke direkte mod vandløb. Der vurderes, at der er behov for 5 meter bræmme, se under natur.

Vandløb

Der er ingen aftalearealer beliggende direkte mod vandløb.

Natur

Mark 103-0 ligger tillige i EF-fuglebeskyttelsesområde og habitatområde Ulum Kær mm, og op ad prioriteret Natura 2000-naturtype, bestående af rigkær og tidvis våd eng. Der behov for en 20 m bræmme mod naturområdet for at hindre eutrofiering af Natura 2000-naturtypen fra udbringningsarealet, hvilket begrundes med hældning på arealet mod naturområdet, se figur 9.

Figur 9. 20 meter bræmme mod nord på mark 103-0 markeret med gult mod naturområde. Blå = søer/vandløb, lyselilla = eng, mørkelilla = mose

Mark 104 er skrånende mod udpræget kultureng, som er meget næringsrig og bevokset med især engrævehale. Der er konstateret tydelige sprøjteskader i naturområdet. Der skal etableres en 5 m dyrkningsfri bræmme mod engareal.

Markerne 301-0 og 303-0 ligger på hhv. syd- og nordsiden af et naturområde, i en skarpt skåret slugt med afgræssede enge og overdrev omkring Ølholm Bæk. Der er flere steder meget stejle dyrkningsarealer ned mod naturområ-

det, og der er dyrket helt til hegnspælene. Det vurderes, at der er behov for 5 meter bræmmer på begge sider af slugten.

Aftalearealer i Vejle Kommune

Aftalearealerne i alt 133,76 ha er beliggende i Vejle Kommune og er derfor vurderet af Vejle Kommune:

En række aftalearealer i Vejle Kommune afvander til Randers Fjord, som er et Natura 2000 vandområde, der er overbelastet med fosfor. Det drejer sig om mark 401-0, 405-0, 406-0 og 407-0. Endvidere afvander følgende marker til Ringkøbing Fjord, som er et Natura 2000 vandområde, der er overbelastet med fosfor: mark 410-0, 413-1, 413-1, 415-0, 508- 0 og 409-0.

Ud af disse marker skal der laves en § 16- godkendelse på følgende marker, jf. statens beskyttelsesniveau for fosfor:

Mark 401-0, da dele af marken ligger i fosforklasse 2 og marken er drænet

Mark 407-0, da dele af marken ligger i fosforklasse 2 og marken er drænet

Mark 415-0, da dele af marken ligger i fosforklasse 2 og marken er drænet

Mht. Vejle Kommunes beskyttelsesniveau så ligger 4 marker inden for fokusområde for fosfor (401-0, 405-0, 406-0 og 407-0) og alle marker ligger inden fokusområde for vurdering af erosionsrisiko. Vores vurdering er, at der ikke er tale om risikomarker, endvidere er der ikke arealer, nær vandløb eller grøft, som er erosionstruet.

Der er ikke behov for at stille særlige vilkår i forhold til grundvands- og naturinteresser.

Samlet set udløser Vejle Kommunes beskyttelsesniveau ikke behov for en § 16-godkendelse.

Vejle Kommune vurderer således, at der samlet set ud fra Statens og Vejle Kommunes beskyttelsesniveauer skal udarbejdes en § 16-godkendelse på arealerne 401-0, 407-0 og 415-0.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovenstående, at følgende aftalearealer udløser krav om § 16-godkendelse:

- Aftalearealer ejet/drevet af Hans Ole Pedersen, Hvolgårdvej 32, 7160 Tørring, udløser krav om § 16-godkendelse, da mark 103-0 grænser op mod habitatområde og kræves 20 m bræmme samt 104-0 grænser op mod en eng, hvor der stilles krav om 5 m bræmme.
- Aftalearealer ejet/drevet af Thorkild Bech, Nyborgvej 2, 7160 Tørring udløser § 16 godkendelse, da dele af markerne 301-0 og 303-0 ligger i fosforklasse II, er drænet samt udløser 5 m bræmmer mod engområde.
- Vejle Kommune har meddelt, at dele af aftalearealer, markerne 401-0, 407-0 og 415-0, tilhørende Erling Davidsen, Krollerupvej 15, 7300 Jelling, ligger i fosforklasse II, og skal opfylde Statens beskyttelsesniveau.

4.4 Egenkontrol

Ansøger har oplyst, at der føres følgende egenkontrol:

- Der føres lovpligtig logbog for flydelag i gyllebeholder.
- Der bliver årligt udarbejdet gødnings- og sædskifteplaner/regnskaber.
- Der føres løbende registrering i produktionen af foderforbruget og produktionsniveau. Produktionsstyringen og kassebogen med tilhørende bilag føres løbende.
- Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.
- Der føres kontrol med elforbrug via elektronisk fjernaflæsning hver måned.

- Dokumentation for antal dyr flyttet til og fra ejendommen (CHR), antal dyr bortskaffet til destruktions (DAKA-liste), samt antal og vægt af dyr sendt til slagteri (slagteriafregning).
- Der udarbejdes medicinregnskab.

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn, og hver dag tages en inspektionsrunde på ejendommen for at tjekke, om anlæggene kører, som de skal. Herudover er der en række andre faste procedurer, som det dog ikke ønskes, at der skal føres journaler over: Der vaskes stalde inklusiv ventilatorer efter hvert hold i staldene; ved overpumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads og evt. spild ved fodersiloer samles op og bortskaffes.

Kommunen stiller desuden vilkår om:

- Dokumentation for indhold af benzoesyre
- Opgørelse af vandforbrug og elforbrug via egenkontrolvilkår
- Drift og vedligeholdelse af gyllekølingsanlæg.
- Opdateret beredskabsplan
- Dokumentation i form af f.eks. kvitteringer for eks. indkøbte grise, slagteriafregninger, gødningsregnskaber og sædskifteplaner bliver opbevaret i 5 år og kan forevises kommunen på forlangende.

Oplysninger om affaldsbortskaffelsen reguleres efter reglerne i Hedensted Kommunes Erhvervsaffaldsregulativ og Regulativ for farligt affald.

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal kunne eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt Kommunen skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra virksomheden er velbegrundede.

Vurdering

Hedensted Kommune vurderer, at de beskrevne procedure for egenkontrol og de af Hedensted Kommune fastsatte vilkår om egenkontrol er tilstrækkelige, således at miljømyndigheden kan kontrollere virksomhedens forurening i henhold til de vilkår om drift, som er givet virksomheden. Der er stillet specifikke vilkår til drift og vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget. Med disse vilkår vurderer Hedensted Kommune, at der sikres tilstrækkelig kontrol med, at anlægget fungerer efter hensigten.

4.5 Renere teknologi/Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med godkendelse af et husdyrbrug skal der redegøres for anvendelse af "bedste tilgængelige teknik" (BAT), dvs. tekniske løsninger eller procedurer til reduktion af husdyrbrugets miljøpåvirkning.

Kommunen skal ved vurdering af en ansøgning om godkendelse af et husdyrbrug efter Husdyrlovens § 12 sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jævnfør Husdyrlovens § 19 og § 23, og sikre sig, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jævnfør Husdyrlovens § 19.

Ansøger skal redegøre for følgende punkter:

- management
- staldindretning
- foder
- vand- og energiforbrug
- opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Efter hvert af de nævnte afsnit, fremgår Hedensted Kommunes vurdering i forhold til Kommunens BAT-niveau, der tager udgangspunkt i EU's BREF-referencedokument, der vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion³⁶. Kommunens niveau for BAT tager udgangspunkt i den enkelte bedrift og er således en individuel vurdering i hver enkelt sag.

Ansøgers redegørelse for BAT, som angivet i ansøgningsmateriale, ses nedenfor.

4.5.1 Management

Medarbejdere

Der foreligger ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes i arbejdstiden på relevante kurser, når der er behov, alt efter hvilke typer arbejdsopgaver, de skal udføre.

Beredskabsplan

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan i forbindelse med udarbejdelse af APV, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Dagligt tilsyn

Bedriften og produktionen har en størrelse, der gør det overskueligt at tilse dyr og produktionsanlægget hver dag. Der udføres småreparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service.

Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene. Der er serviceaftale på foderanlæggets skivemølle, brandmateriale og rottebekæmpelse.

Alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. bliver løbende kontrolleret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstående sker for at sikre en god og stabil drikkevandstilførsel, undgå eventuelle lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

I forbindelse med det daglige vedligehold på ejendommen bliver vinduer, de udvendige døre, dørene mellem sektions- og staldafsnit, og andre mulige kuldebroer kontrolleret for at undgå træk og unødvendig energiforbrug.

I ansøgt drift – såvel som det sker i nudriften – vil ventilationens mekaniske dele, herunder luftfaner og luftkanaler, blive rengjort i forbindelse med hver vask af staldene, men der vil ikke blive ført en egentlig logbog over proceduren.

Opsyn med ressourceforbrug

Der føres journal over udbringning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons gødskning.

Energiforbruget bliver fjernaflæst hver måned, og ansøger får hver måned tilsendt en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen fungerer som journal over energiforbruget.

Der føres ikke løbende journal over vandforbruget samt spild.

³⁶ Punkt 6.6 i Bilag 1 i IPPC-direktiv 96/61/EF om *Anlæg til intensiv fjerkræ- eller svineproduktion med mere end a) 40.000 pladser for fjerkræ, b) 2.000 pladser for slagtesvin (over 30 kg) eller c) 750 pladser for søer*

Udslusning af gylle

Udslusning af gyllen sker løbende, idet der ikke er propper i systemet i de eksisterende stalde. I de nye stalde etableres træk og slip.

Vurdering – management

Hedensted Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan, og at denne til enhver tid skal være ajourført og naturligvis direkte tilgængelig på ejendommen.

Kommunen vurderer, at der behov for kendskab til vandforbruget, for at kunne følge op på eventuelle lækager, eller andre ændringer. Der stilles derfor vilkår om, at der skal opsættes vandur på boringen, samt at vandforbruget skal registreres.

Hedensted Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger omkring BAT på management, den gældende lovgivning på området, samt med de stillede vilkår, at Kommunens niveau for BAT på management er overholdt.

4.5.2 Staldindretning

Gulvtype

De eksisterende stalde nr. 5 og 6 vil i lighed med eksisterende stald nr. 7 blive indrettet med delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv. Denne gulvtype har et lavt ammoniaktab og en lugtemission på 300 OUE/s pr. 1000 kg dyr, hvorfor der er tale om den gulvtype, som har den laveste lugtemission samt et lavt ammoniaktab.

De projekterede stalde etableres ligeledes med delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv.

Gyllekøling

Der etableres gyllekøling i de projekterede stalde nr. 8 og nr. 9 for at reducere ammoniakfordampningen fra anlægget. Gyllekøling forventes jf. Teknologiblad at have en effekt på 8,8 % ved fuld drift. Gyllekøling medfører et øget elforbrug og overskudsvarmen vil genanvendes i bedriften og stuehuset. Det er planen, at gyllekøling er i drift i hele året.

I bilag 4 er der foretaget en beregning af hvor meget energi, der skal trækkes ud af gyllen i forhold til anlæggets dimension og driftstid. I afsnittet om ammoniak fremgår ligeledes effektbehovet på ejendommen hen over året.

Opfyldelse af BAT niveau for hele staldanlægget

Hedensted Kommunes fastsatte BAT-emissionsniveau svarer til de vejledende emissionsgrænseværdier, som er fastsat i 'Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) – Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin 30 – 102 kg (gyllebaseret staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12'.

Tabel 17. Beregning af vejledende ammoniakemissionskrav

Stald og dyregruppe	Antal dyr	Emissionsgrænseværdi, kg NH ₃ /slagtesvin	Korrektionsfaktor	Samlet emission, kg NH ₃
Bygning 5 - eksisterende Delvis spaltegulv	2.010	0,36	1,2236	885,4
Bygning 6 - eksisterende Delvis spaltegulv	2.010	0,36	1,2236	885,4
Bygning 7 - eksisterende	4.980	0,36	1,2236	2.193,7

Delvis spaltegulv				
Bygning 8 – ny stald Delvis spaltegulv	4.800	0,30	1,2236	1.762,0
Bygning 9 – ny stald Delvis spaltegulv	4.800	0,30	1,2236	1.762,0
BAT-emissionskrav				7.488
Emissionsniveau i an- søgning				7.433
BAT-emissionskrav over- opfyldt				- 55

BAT-emissionsniveauet for selve udvidelsen er opfyldt, se ovenstående tabel. Da ansøger har frit valgt i anvendelsen af teknologier, er der ikke beskrevet fravalg af teknologier samt omkostninger for de forskellige tiltag i forhold til proportionalitetsvurderingen.

Vurdering – staldindretning

Svineproduktionen overholder BAT niveau for staldindretning mht. ammoniak for det samlede staldanlæg. Der er reduceret 55 kg NH₃ mere end de vejledende emissionsgrænseværdier.

4.5.3 Foderforbrug

Der blandes eget foder på anden ejendom. Der anvendes fasefodring. Der er i ansøgningen benyttet nyeste normtal 2011/12, hvilket er 2,84 FE_{sv} pr kg tilvækst, 148 g råprotein pr FE_{sv} og 4,6 g fosfor pr. FE_{sv}. Der foretages ingen fodertilpasninger på foderforbrug, råprotein eller fosfor i ansøgt drift.

Der vil dog i ansøgt drift blive tilsat 5 gram benzoesyre pr FE_{sv} til slagtesvinefoderet. Benzoesyre bidrager til en bedre fordøjelighed og dermed en forbedret foderudnyttelse samtidig med at brug af benzoesyre forsuret gyllen og medfører, at en mindre del af gyllens ammonium bliver frigivet.

Tablet 18. Indhold af råprotein og fosfor i foder til forskellige dyregrupper og fodringsfaser, som det er fastsat i BREF-referencedokumentet

Dyregruppe	Fase	Indhold af råprotein (% i foder)	Samlet fosforindhold (% i foderet)	Aktuelt indhold af råprotein (% i foder)	Aktuel samlet fosforindhold (% i foder)
Slagtesvin	25 – 50 kg	15 – 17 %	0,45 – 0,55 %	Overholder norm	Overholder norm
	50 – 110 kg	14 – 15 %	0,38 – 0,49 %		

Fodringen og foderindholdet overholder normen.

Der stilles ikke specifikt vilkår til fasefodring og brug af normtal, idet dette er indbefattet i vilkår omkring overholdelse af forhold i ansøgers BAT-redegørelse.

Vurdering – foder

Hedensted Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger om anvendelse af optimeret fodring bl.a. ved fasefodring samt vilkår til brug af benzoesyre i slagtesvinefoder, at Kommunens BAT niveau er overholdt. Ansøger har for at regulere fosforoverskud i driften fravalgt brug af fytase i slagtesvinefoder og benytter i stedet reduceret dyretryk på 1,31 DE/ha på udbringningsarealer.

4.5.4 Vandforbrug

Vandbesparelse er opnået ved at placere drikkeventiler over truge-
ne/krybberne, hvilket medfører et mindre vandspild end ved f.eks. bideventi-
ler, der hænger frit over spalterne.

Iblødsætningsanlægget anvendes til iblødsætning af staldene før vask i både
nudrift og ansøgt drift. Hvis staldene vaskes manuelt, sker det med højtryks-
rensere og koldt vand. Både iblødsætningen og vask med højtryksrensere er
vandbesparende, mens anvendelse af koldt vand er energibesparende.

Derudover bliver alle synlige vandrør, anboringsbøjler m.v. løbende kontrolle-
ret og eventuelt opspændt eller helt udskiftet, hvis de lækker vand. Ovenstå-
ende sker for at sikre en god og stabil drikkevandstilførsel, undgå eventuelle
lækager og vandspild, samt opretholde produktionsniveauet.

Vurdering – vandforbrug

Hedensted Kommune vurderer, at ansøger med oplysning om tildeling af drik-
kevand, anvendelse af koldt vand og iblødsætning i forbindelse med rengøring
samt det stillede vilkår om monitoring og opgørelse af vandforbrug kvartals-
vis, så det er muligt at følge eventuelle udsving i forbruget, at Hedensted
Kommunes niveau for BAT på vandforbrug er overholdt.

4.5.5 Energiforbrug

Energiforbruget bliver fjernaflæst hver måned, og ansøger får hver måned til-
sendt en opgørelse over det aflæste forbrug, som bliver kontrolleret for, om
der er sket et eventuelt øget forbrug. Opgørelsen fra fjernaflæsningen funge-
rer som journal over energiforbruget.

I forbindelse med det daglige vedligehold på ejendommen bliver vinduer, de
udvendige døre, dørene mellem sektion- og staldafsnit, og andre mulige kul-
debroer kontrolleret for at undgå træk og unødvendig energiforbrug.

Ventilation

Ventilationssystemerne i alle staldbygninger bliver i nudrift og vil også i an-
søgt drift blive rengjort hver gang i forbindelse med den almene iblødsætning
og vask efter hvert hold. Herved fjernes snavs, der kan yde modstand og
dermed påvirke til at øge strømforbruget. Staldene er indrettet med et tem-
peraturreguleret styringssystem, der sikrer temperaturkontrol og minimums-
ventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I nye stalde etableres formentligt multistep eller anden trinløs regulering.

Alle stalde er isolerede.

Belysning

Lyset i staldene bliver tændt automatisk (timer) i forbindelse med fodring, og
ved arbejde i stalden bliver lyset tændt manuelt efter behov. I vintermåne-
derne er lyset desuden tændt i et omfang, så dyrevelfærdskravet er overholdt
(8 timer i døgnet med mindst 40 LUX).

Der bliver løbende og efter behov skiftet til lavenergibelysning.

Der er ikke installeret daglysregulering, sensorstyring eller egentlig zoneopde-
ling. Dog er belysningen installeret, så lyset kun tændes på sektionniveau.
Derudover er der i nogle staldsektioner mulighed for at tænde lys separat i
gangarealet.

Gyllekøling

Der er installeret varmegenindvinding (genvex) på staldluften, som pt. benyttes i stuehuset.

De nye slagtesvinestalde vil blive etableret med køling i gyllekanalerne. Gyllekøling sænker gyllens temperatur, og reducerer dermed ammoniakfordampningen fra gyllekanalerne. Ved at sænke temperaturen i gyllekanalerne, reduceres ammoniakfordampningen fra kanalerne. Når gyllekølingen er koblet til varmegenvindingsanlæg vil energiforbruget til opvarmning af staldbygninger og stuehus blive reduceret.

Genvex anlægget er af ældre dato, og der er på ejendommen 4 boliger med et varmebehov. Genvex anlægget bruger strøm for at genanvende varmen og om vi bruger strømmen på gyllekøling i stedet for genvex har så lige den effekt at vi også kan reducere ammoniakfordampningen fra de nye stalde samtidig og derved få mere for den strøm der bruges. Som alternativ ville der blive brugt fyringsolie til opvarmning af de 4 boliger. For opgørelse over energi-behov, se afsnit 4.2.4.

I nudriften anvendes fyringsolie til opvarmning af bedriften. Dette behov forventes nedsat ved etablering af gyllekøling, hvilket er et væsentligt bidrag til reduktion af brugen af fossilt brændstof.

Vurdering - energiforbrug

Med etableringen af gyllekølingsanlægget forventes udgiften til el at øges lidt. Samtidig vil der reduceres væsentligt i forbruget af fossilt brændsel til opvarmning af stalde. Dette forhold vurderes at være BAT.

Hedensted Kommunes BAT niveau for energiforbrug er overholdt på baggrund af ansøgers oplysninger omkring anvendelse af bedste ventilationstype i forhold til elforbrug, anvendelse af temperatur- og frekvensstyret ventilation samt vilkår om registrering af elforbrug med kvartalsvise intervaller, hvormed det er muligt at handle på baggrund af udsving i forbruget af el.

4.5.6 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Beholderne er overdækket med naturligt flydelag, hvilket sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning. Der føres logbog over flydelag.

Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen.

Udbringningsteknik

Husdyrgødningen bliver udbragt i henhold til godt landmandsskab og foregår i videst mulig omfang under hensynstagen til naboer, byområder, nærliggende naturområder m.m.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Håndtering af gylle, herunder påfyldning af gyllevogn m.v., foregår altid under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Påfyldningen sker ved, at gyllen suges op i gyllevognen af en på gyllevognen fastmonteret sugekran.

Gyllen udbringes med en gylleudlægger med slæbeslanger. Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Der holdes som minimum 2 meters bræmmer til vandløb, og derudover er enkelte markhjørner udtaget af drift i forhold til udbringning. Der foretages nedfældning på al sort jord og alle græsmarker.

Vurdering – opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Hedensted Kommune vurderer, at Kommunens niveau for BAT på opbevaring og udbringning af husdyrgødning er overholdt. Ansøger overholder gældende lovgivning for opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Gældende dansk lovgivning på dette område er dækkende for langt størstedelen af punkterne under opbevaring af husdyrgødning i BREF-referencedokument.

4.5.7 Samlet vurdering BAT

På baggrund af ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT og redegørelse for tiltag i forhold til management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, samt de stillede vilkår omkring fodring, gyllekøling, registrering af el- og vandforbrug, vurderer Hedensted Kommune, at husdyrbruget opfylder kravet om BAT for alle stalde og driftsstyring i øvrigt. Der etableres gyllekøling, og overskudsvarmen anvendes i produktionen, hvilket sparer olie.

I forbindelse med udarbejdelse af eventuelle tillæg og senest ved revurdering af miljøgodkendelsen, vil overvejelserne omkring BAT blive taget op til fornyet vurdering.

4.6 Landskabelige hensyn

Husdyrbruget er beliggende i landbrugsområde, omgivet af marker. Husdyrbruget ligger udenfor beskyttede kirkeomgivelser, registreringer af kulturværdier, værdifuldt og særlig værdifuldt landskab. Husdyrbruget ligger ligeledes udenfor skovbyggelinie, fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier.

Nærmeste Natura2000-område EF-habitatområde nr. 66: "Uldum Kær, Tørring Kær og Ølholm Kær", ligger ca. 3 km mod nord, som også er særligt værdifuldt landskab.

Nærmeste kulturmiljø er 'Ølholm', kulturmiljø nr. 98, som er beliggende ca. 2,6 km nord for ejendommen. Kulturmiljøet knytter sig til landsbystruktur, der er sårbart overfor ændringer i bl.a. arkitektur, bystruktur og veje, hvorimod normal drift af jorden ikke har betydning for kulturmiljøet.

Nærmeste beskyttede dige ligger 130 m øst for anlægget, og nærmeste fortidsminde er en fredet gravhøj ca. 1150 m mod syd sydøst.

De nye staldbygninger etableres i sammenhæng med eksisterende bygninger. Bedriften er højt beliggende og ligger forholdsvis tæt på anden ejendom ejet af samme ejer. Placeringen vil ikke påvirke landskabet i negativ retning. Staldene opføres i søsten og med gråt ståltag som de øvrige bygninger.

Det vurderes dog, at idet byggeriet vil overskride ejendommens eksisterende brugsgrænser og levende hegn gennembrydes, skal der etableres nye 3-rækkede hegn øst om hele den nye bygningsmasse.

Da staldanlægget efter etablering af bygning 8 mod syd vil udgøre en meget lang facade, er det vurderet, at der ligeledes skal stilles vilkår om, at der syd for bygning 8 etableres en skærmende beplantning med hjemmehørende, egnstypiske arter.

Vurdering

Ejendommens nuværende bygningsmasse er en samlet enhed og de nye bygning vil etableres i tilknytning dertil i samme nuancer.

Hedensted Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår om skærmende beplantning vil kunne indrettes og drives under varetægelse af de landskabelige hensyn.

4.7 Ophør og alternativer

I forbindelse med ophør af husdyrproduktion, vil der enten ske det, at ejendommen overdrages med alt indhold til en anden husdyrproducent – eller også vil anlægget blive tømt for dyr og gødning. Rester af olie, medicin, kanyler samt andet affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ. Gældende love og regler vil blive overholdt.

Ejendommens placering og hidtidige udvikling giver ikke mange andre gode alternativer til den ønskede udvidelse i ansøgnings fase 2 og 3.

I dag er der tilladelse til en produktion på 9000 slagtesvin (30 – 100 kg). For at levere slagtesvin til basisnotering produceres grisene reelt til en højere afgangsvægt. Det betyder at 0-alternativet til ansøgningen er den nuværende produktion med en fleksibel ind- og afgangsvægt.

4.8 Samlet vurdering

Hedensted Kommune har vurderet, at svineproduktionen har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Der vil i forbindelse med udvidelsen af svineproduktionen renoveres stalde ved ændring af staldgulve i eksisterende slagtesvinesvinestald, således at det fremtidige staldanlæg fortrinsvis er af nyere dato. I de nye stalde er der foretaget tiltag til opfyldelse af BAT – etablering af delvis fast gulv og gyllekøling – der medfører en lav ammoniakemissionen fra staldanlægget.

I forbindelse med godkendelse af udbringningsarealerne er der stillet vilkår om bræmmer til beskyttelse af naturområder beliggende i tilknytning med marker.

5. FORMALIA

5.1 Lov m.m.

Husdyrbruget er omfattet af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Følgende bekendtgørelser, regulativer og forskrifter er relevante for husdyrbruget.

- Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer
- Miljøbeskyttelsesloven, lov om miljøbeskyttelse, lov nr. 879 af 26. juni 2010 med senere ændringer
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug med senere ændringer
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen, bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 med senere ændringer.

- Affaldsbekendtgørelse, bekendtgørelse nr. 1415 af 12. december 2011 om affald
- Hedensted Kommunes regulativ for erhvervsaffald
- Kommuneplan 2009 for Hedensted Kommune

5.2 Klagevejledning

Afgørelsen vil blive offentlig bekendtgjort på Hedensted Kommunes hjemmeside d. 9. juli 2012.

Godkendelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrlovens § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men sendes til Hedensted Kommune, Teknik & Miljø, Tjørnevej 6, 7171 Uldum eller på mail til: miljo@hedensted.dk

Kommunen vil umiddelbart efter klagefristens udløb sende klagen videre til Natur- og Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være Hedensted Kommune i hænde **senest den 6. august 2012 kl. 15.00**

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Kommunen. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberet-
tigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

5.3 Udnyttelse af godkendelsen

Da der er stillet vilkår i forhold til landskabelige hensyn, må godkendelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb³⁷. Klagefristen udløber den 6. august 2012 kl. 15. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra denne afgørelse er meddelt. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være opfyldt 5 år efter meddelelse af godkendelsen.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Fravigelser, som skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Hedensted Kommune skal tage godkendelse op til revurdering, når der er forløbet 10 år efter godkendelse jf. Husdyrlovens § 41 stk. 3. Det er derfor planlagt at igangsætte den første revurdering i 2022.

5.4 Andet

Dyreenheder er beregnet efter omregningsfaktorer i Bekendtgørelse nr. 717 af 02/07/2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Denne miljøgodkendelse er foretaget i forhold til det ansøgte antal dyr, uagtet at der senere måtte ske ændringer i beregning af antal dyreenheder. Kommunen skal gøres opmærksom på, at det er antallet af producerede dyr samt dyr på stald, som danner grundlaget for produktionstilladelsen.

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige tilladelser/godkendelser efter anden lovgivning.

Kopimodtagere:

Dansk Landbrugsrådgivning, LRØ, Konsulent Annette Pihl Pedersen

Vejle Kommune, Industri og Landbrug: SUMOL@vejle.dk

Ejere af forpagtede arealer på følgende adresser:

Johnny Pedersen, Ødemarksvej 2, 7100 Vejle
Kurt Pedersen, Ødemarksvej 6, 7100 Vejle
Per Kristian Kristiansen, Stenagervej 5, 7100 Vejle
Poul Grosbøl, Stenagervej 7, 7100 Vejle
Bent og Hans Ole Andersen, Nyborgvej 13, 7100 Vejle
Else Larsen, Hvolgårdsvej 35, 7160 Tørring
Per Berthel Vestergaard, Østermarksvej 8, 7160 Tørring
Kristian Bundgaard, Ølholm Bygade 40, 7160 Tørring
Poul Mogensen, Vindelevvej 7, 7300 Jelling

Ejere af aftalearealer på følgende adresser:

Hans Ove Pedersen, Hvolgårdsvej 32, 7160 Tørring
Thorkild Bech, Nyborgvej 2, 7160 Tørring
Knud og Allan Knudsen, Sindbjerglundvej 7A, 7100 Vejle

³⁷ Jf. § 81 stk. 3 i Husdyrloven

Erling Davidsen, Kollerupvej 15, 7300 Jelling
Anders Mølgaard Mogensen, Hygumvej 14, 7300 Jelling

Naturstyrelsen: aar@nst.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland: midt@sst.dk
Horsens Museum: musamk@horsens.dk
Danmarks Fiskeriforening: mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk
Det Økologiske Råd: husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk + lokal repræsentant:
kaae@lafnet.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk

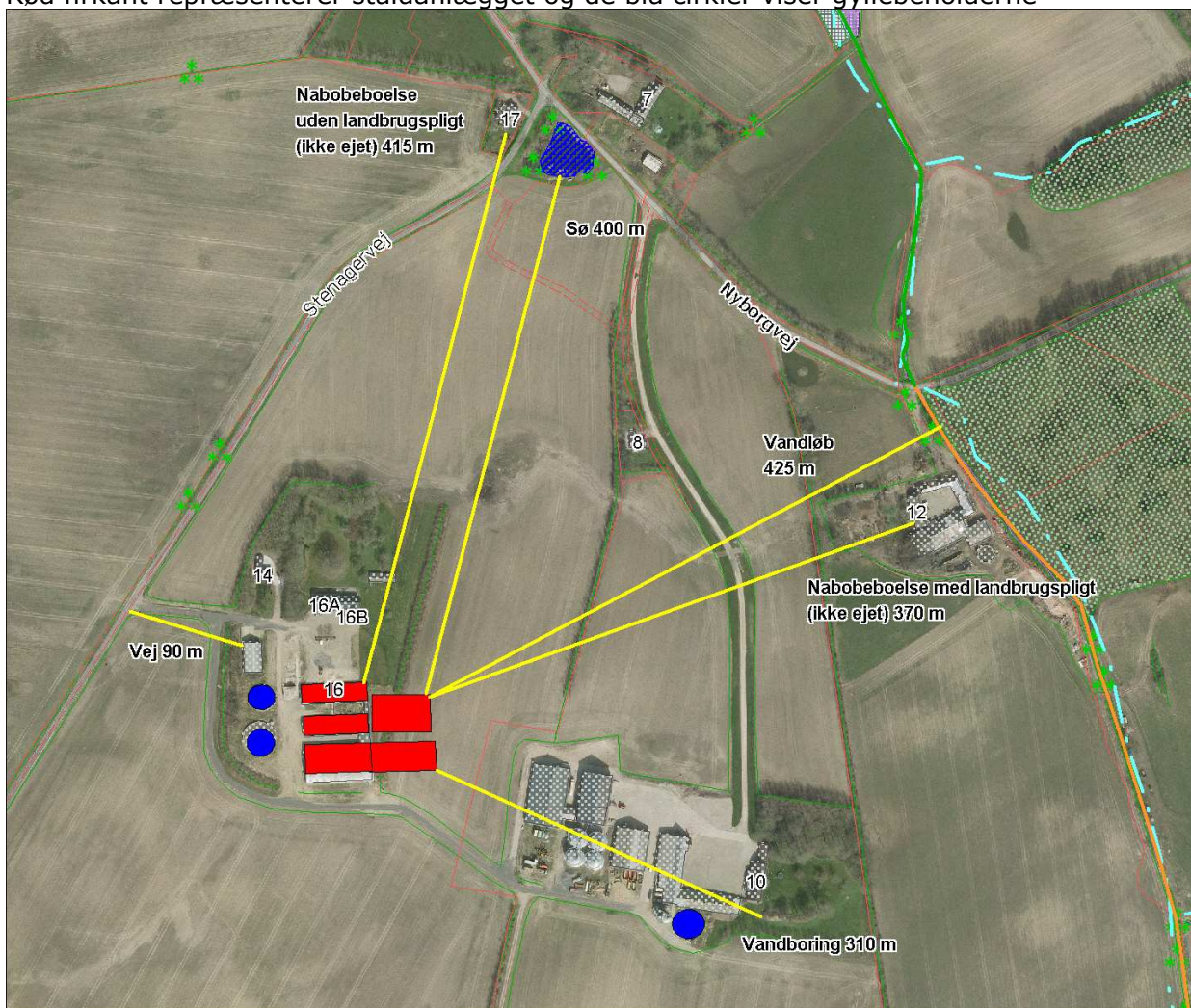
Naboer og ejers af udbringningsarealer er i forbindelse med høringsperiode af udkast til afgørelse oplyst om, at såfremt der ikke kommer bemærkninger til udkastet indenfor den 6 ugers høringsperiode, vil der træffes afgørelse om miljøgodkendelse uden ændringer i forhold til udkastet, kort tid efter høringsfristens udløb.

BILAG 1. SITUATIONSPLAN

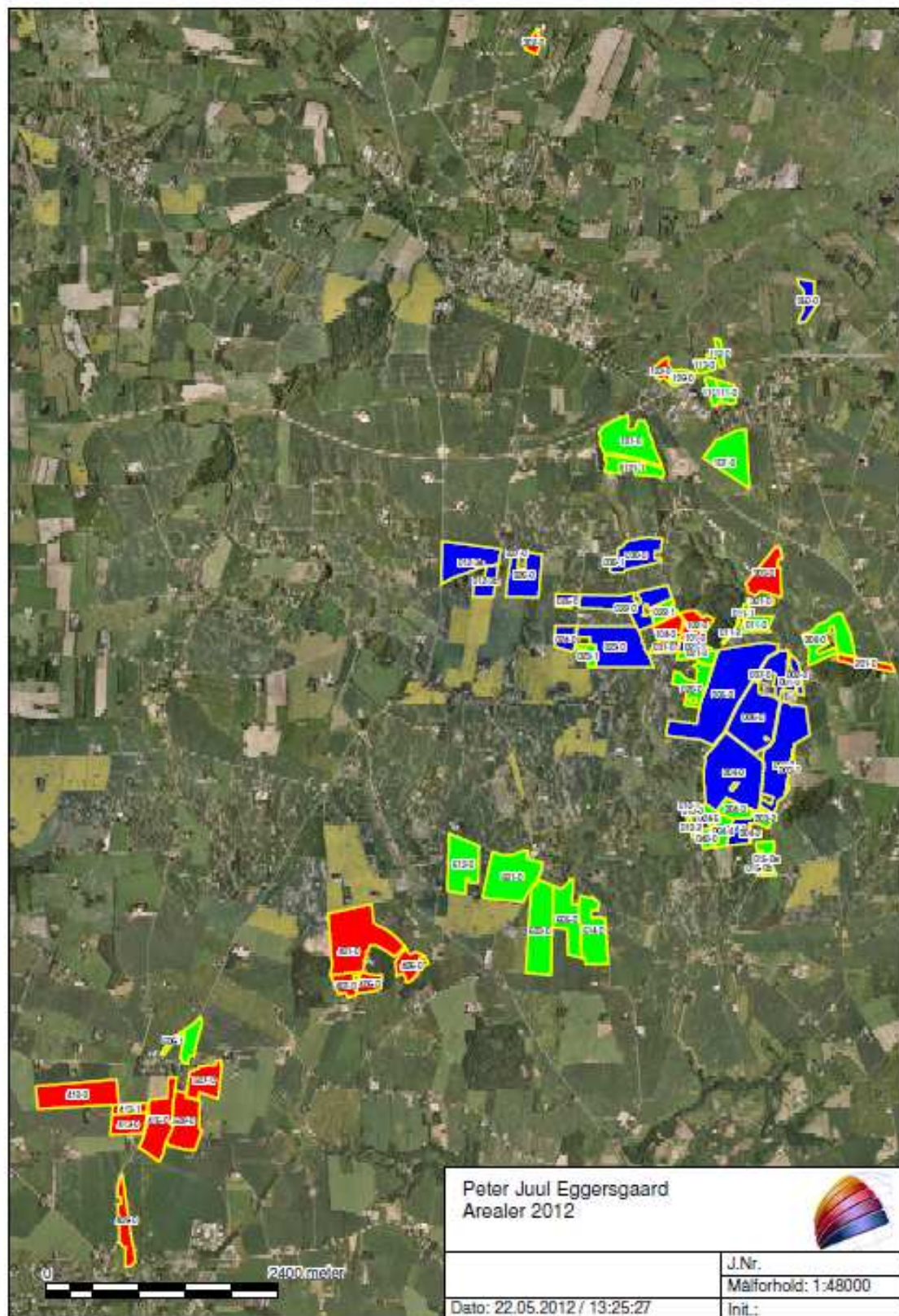
BILAG 2. OVERSIGT OVER AFSTANDE

Rød firkant repræsenterer staldanlægget og de blå cirkler viser gyllebeholderne

BILAG 3. OVERSICHT OVER UDBRINGNINGSAREALER

Placering af ejede/forpagtede arealer, samt aftalearealer. Blå marker er ejede arealer, grønne er forpagtede arealer, røde marker er gylleaftalearealer.

BILAG 4. GYLLEKØLING

Herunder redegøres for beregningerne der ligger til grund for vilkår, der er stillet i forhold til gyllekøling for hver af de to nye stalde, vilkår 20 m.fl.

Ved traditionelt gyllesystem (træk-og-slip), med areal af gyllekumme på 695 m² og ammoniakreduktion jf. husdyrgodkendelse.dk, er beregnet til **8,8 % ved 8760 timers drift.**

1. For at opnå en reduktion af ammoniakfordampningen på 8,8 %, Ved traditionel udmugningssystem, skal køleeffekten være:
 - a. Formel jf. Teknologiblade 'Køling af gyllen i svinestald' af 19.5.09 er: Reduktions% = $-0,004X^2 + X$, hvor X er køleeffekt W/m².
 - b. Hvis der er behov for en reduktion på 15,0 % findes (via ovenstående formel omsat til andengradsligning)³⁸ at køleeffekten skal være 9,1 W/m²
 - c. Dvs. for at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 8,8 %, skal der i gennemsnit over året køles med 9,1 W/m²
2. Det antal kW, der skal trækkes ud af gyllen for at reducere fordampningen med 8,8 % pr. år beregnes til:
 - a. $695 \text{ m}^2 \times 9,1 \text{ W/m}^2 \times 8760 \text{ timer} = \mathbf{55.610 \text{ kW}}$

Den samlede køleeffekt på staldanlægget, som pumpen skal dimensioneres ud fra, beregnes til $9,1 \text{ W/m}^2 \times 695 \text{ m}^2 = 6.348 \text{ Watt} = 6,35 \text{ KW}$.

Det er op til ansøger at vurdere specifikt hvilken pumpestørrelse der ønskes i det ansøgte anlæg, blot den som minimum kan fjerne det krævede antal kWh. jf. vilkår 18.

³⁸ Beregning af køleeffekt via andengradsligning:

Ved traditionelt gyllesystem: Reduktionsprocent = $-0,004X^2 + X$

Formel for andengradsligning: $d = aX^2 + bX + c = 0$, her svarende til $-0,004X^2 + X - R = 0$

$d = 1^2 - 4 \times (-0,004) \times (-15,0) = 0,76$. $X = ((-1) + \text{kvadratroden af } 0,76) / (2 \times (-0,004)) = 16,0$

BILAG 5. UDTALELSE FRA VEJLE KOMMUNE

Til Hedensted Kommune
v/ Lene Thorgaard,
email: lene.thorgaard@hedensted.dk

Revideret 25. maj 2012

Udtalelse om arealer beliggende i Vejle Kommune i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse på ejendommen Nyborgvej 10, 7160 Tørring

Hedensted Kommune har den 12. januar 2012 fremsendt oplysninger vedr. ansøgning om miljøgodkendelse på ejendommen Nyborgvej 10, 7160 Tørring. Der skal i forbindelse med miljøgodkendelsen godkendes udbringning af husdyrgødning på 317,9 ha beliggende i Vejle Kommune, fordelt på 184,2 ha ejet/ forpagtet areal og 133,7 ha aftalearealer.

Vejle Kommune har vurderet, hvilke vilkår der skal stilles til de ejede/forpagtede arealer i Vejle Kommune. Derudover har Vejle Kommune vurderet, om der er behov for en godkendelse af aftalearealerne efter Husdyrlovens § 16.

De ejede/forpagtede arealer

Hovedparten af de ejede/forpagtede arealer ligger ifølge statens beskyttelsesniveau i fosforklasse 1-3 inden for oplandet til et meget sårbar Natura 2000-område Randers Fjord, og derfor skal statens beskyttelsesniveau for fosfor være opfyldt for disse marker.

En af markerne har risiko for, at der via overfladeafstrømning kan tilføres ekstra fosfor til overfladevand. Det drejer sig om mark 023-0. Marken ligger inden for oplandet til Randers Fjord. Endvidere ligger den i tilknytning til vandløbet Vindelev Bæk, som er B1 målsat. Randers Fjord er Natura 2000-område, som er overbelastet med fosfor og meget kvælstofsårbart. Vejle Kommune vurderer, at dele af mark 023-0 er erosionstruet, og at der er risiko for, at fosfor via overfladeafstrømning eller erosion kan løbe ud i vandløbet nedenfor marken.

Vejle Kommune anmoder om, at følgende vilkår medtages i miljøgodkendelsen:

25-05-2012

Side 1 af 2

J. nr.: 09.17.00-P19-18-11

EAN-nr.:

57 98 00 63 63 995

Kontaktperson:

Susanne Møller

Lokaltlf.: 76 81 24 17

Lokal fax: 76 81 24 09

Mobil:

E-post:SUMOL@vejle.dk

Her bor vi:

Vedelsgade 17, 7100 Vejle

Der skal langs den sydlige kant af mark nr. 023-0, som vist på vedlagte kort, etableres en 10 m bred permanent dyrkningsfri bræmme¹.

Vejle Kommune konstaterer, at seneste data fra Jordbrugsanalyserne viser, at dyretrykket er faldende i oplandet til Randers Fjord og derfor vil der ikke være krav til bedriften om at indrette udvaskningen svarende til planteavl. Vejle Kommune forudsætter, at Hedensted Kommune på bedriftsniveau foretager vurderingen af, om udbringning af husdyrgødning fra projektet kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Der er derudover ikke behov for at stille særlige vilkår i forhold til grundvands- og naturinteresser.

Det kan oplyses, at der i kanten af flere marker er registreret beskyttede sten- og jorddiger. se vedlagte kortbilag.

Aftalearealer

En række aftalearealer i Vejle Kommune afvander til Randers Fjord, som er et Natura 2000 vandområde, der er overbelastet med fosfor. Det drejer sig om mark 401-0, 405-0, 406-0 og 407-0. Endvidere afvander følgende marker til Ringkøbing Fjord, som er et Natura 2000 vandområde, der er overbelastet med fosfor: mark 410-0, 413-1, 413-1, 415-0, 508-0 og 409-0.

Ud af disse marker skal der laves en § 16- godkendelse på følgende marker, jf. statens beskyttelsesniveau for fosfor:

Mark 401-0, da dele af marken ligger i fosforklasse 2 og marken er drænet

Mark 407-0, da dele af marken ligger i fosforklasse 2 og marken er drænet

Mark 415-0, da dele af marken ligger i fosforklasse 2 og marken er drænet

Mht. Vejle Kommunes beskyttelsesniveau så ligger 4 marker inden for fokusområde for fosfor (401-0, 405-0, 406-0 og 407-0) og alle marker ligger inden fokusområde for vurdering af erosionsrisiko. Vores vurdering er, at der ikke er tale om risikomarker, endvidere er der ikke arealer, nær vandløb eller grøft, som er erosionstruet.

Der er ikke behov for at stille særlige vilkår i forhold til grundvands- og naturinteresser.

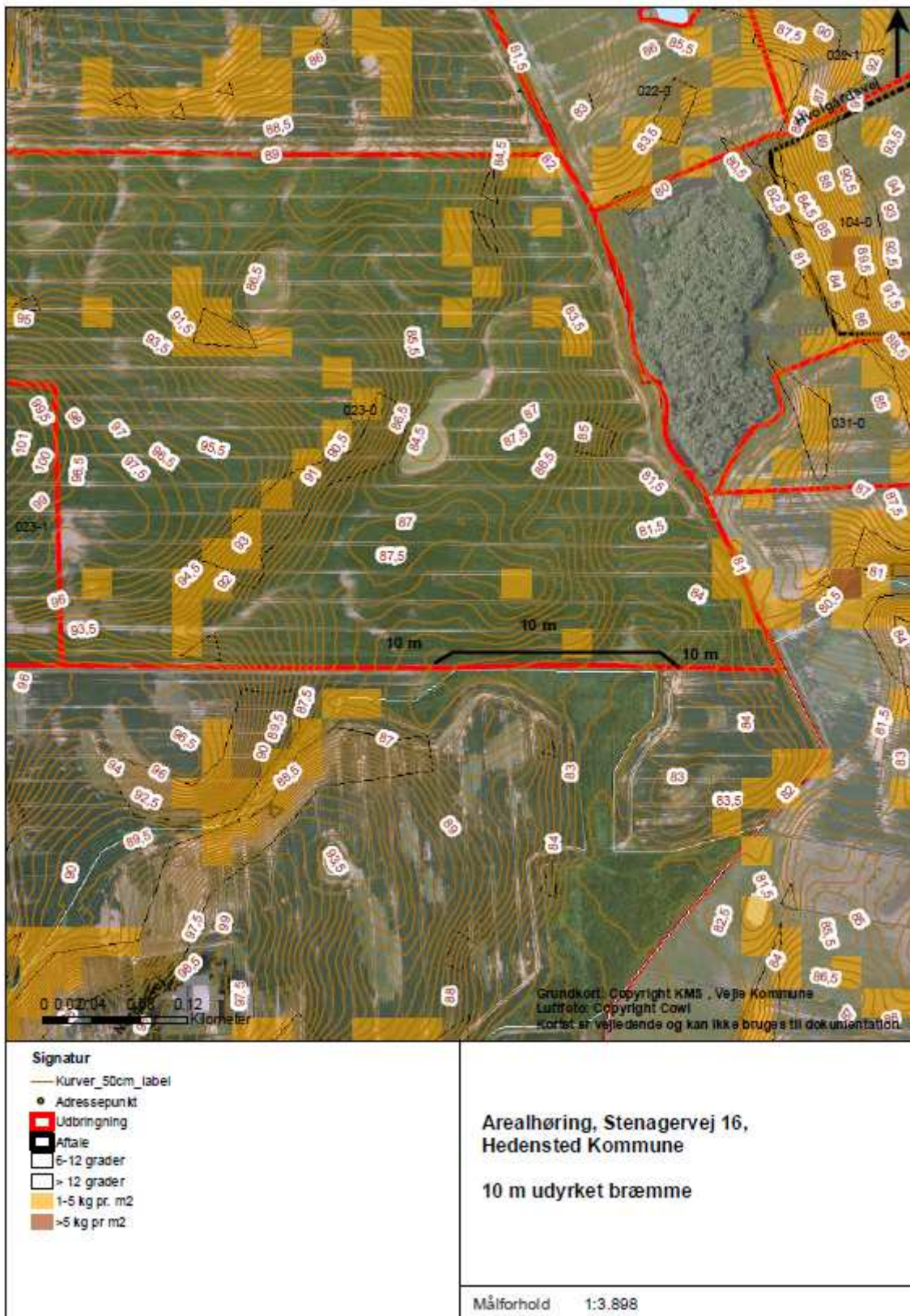
Samlet set udløser Vejle Kommunes beskyttelsesniveau ikke behov for en § 16-godkendelse.

Venlig hilsen

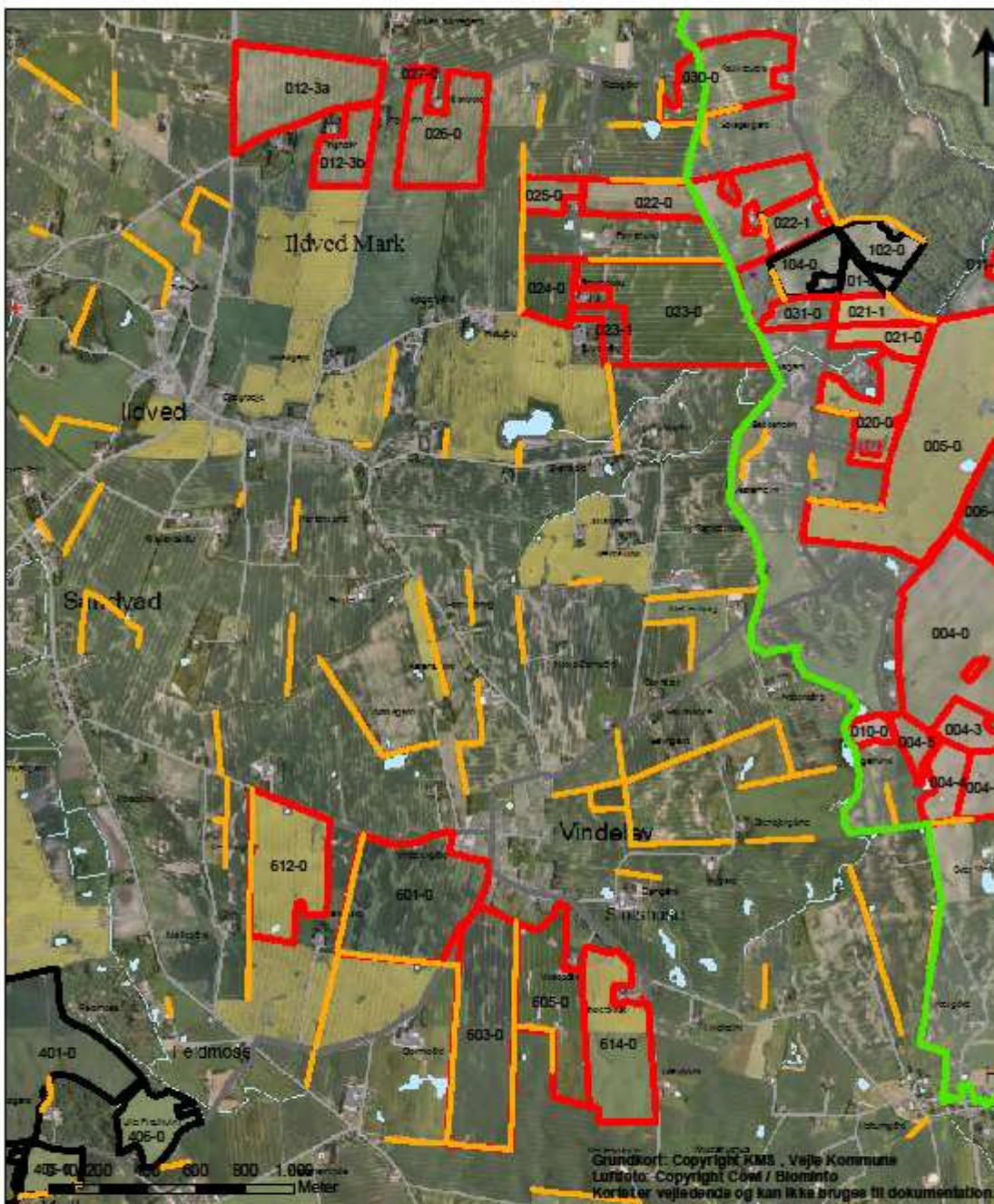
Susanne Møller

¹ På den dyrkningsfri bræmme må der hverken dyrkes, sprøjtes eller udbringes handels- eller husdyrgødning. Bræmmen skal enten: a) ligge uforstyrret hen, evt. med slåning af den naturlige vegetation en gang årligt, b) ligge i permanent græs, som slås som høslæt en gang årligt, eller c) ligge i permanent græs med ekstensiv græsning af kreaturer, dvs. med et maksimalt gennemsnitligt dyretryk på 0,8 DE/ha i perioden 1. maj – 1. oktober.

BILAG 6. KORT OM BRÆMME, VEJLE KOMMUNE

BILAG 7. KORT OM DIGER, VEJLE KOMMUNE

Beskyttede sten- og jorddiger
vist med orange streg

TEGNER/INIT:

NR

Målförhold 1:21.110

DATO: 20-02-2012

SUMOL

09.17.00-P19-18-11

Teknik & Miljø
Kirketorvet 22, 7100 Vejle
Tlf. 76812800 - Fax: 76812801 - Internet: www.vejle.dk - email: teknikogmiljo@vejle.dk